



**Билим берүү чөйрөсүндөгү сапаттын кепилдиги  
боюнча агентствосу «EdNet»**

**Билим берүү программасына жүргүзүлгөн көз карандысыз  
аккредитациясынын жыйынтыгы боюнча**

**Эксперттик комиссиянын  
корутундусу**

**530300 «Психология»**

**Деңгээли: Магистратура**



**Апрель, 2026**

## МАЗМУНУ:

|                                                                                                                                                                                               |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Программа жана аккредитация жараяны жөнүндө маалымат.....                                                                                                                                     | 3  |
| Стандарттар боюнча программаны баалоо .....                                                                                                                                                   | 7  |
| 1-СТАНДАРТ. БИЛИМ БЕРҮҮ УЮМУНУН МИССИЯСЫ ЖАНА БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫН ӨНҮКТҮРҮҮ СТРАТЕГИЯСЫ. ....                                                                                            | 7  |
| 2-СТАНДАРТ. САПАТТЫ КАМСЫЗДОО САЯСАТЫ ЖАНА СИСТЕМАСЫ.....                                                                                                                                     | 8  |
| 3-СТАНДАРТ. БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫНЫН МАКСАТТАРЫ ЖАНА ОКУУ НАТЫЙЖАЛАРЫ.....                                                                                                                  | 11 |
| 4-СТАНДАРТ. БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫН ИШТЕП ЧЫГУУ, БЕКИТҮҮ ЖАНА АНЫН МАЗМУНУ, СТУДЕНТКЕ БАГЫТТАЛГАН ОКУТУУГА ШАРТ ТҮЗҮҮЧҮ ОКУУ ПРОЦЕССИ. МАГИСТРАНТТАРДЫН ЖЕТИШКЕНДИКТЕРИ ЖАНА БААЛАНЫШЫ. .... | 13 |
| 5-СТАНДАРТ. ПРОФЕССОРДУК-ОКУТУУЧУЛАР КУРАМЫ.....                                                                                                                                              | 16 |
| 6-СТАНДАРТ. ИНФРСТРУКТУРА, РЕСУРСТАР ЖАНА МАГИСТРАНТТАРДЫ КОЛДОО .....                                                                                                                        | 18 |
| 7-СТАНДАРТ: ОТЧЕТТУУЛУК, АЙКЫНДУУЛУК, МААЛЫМАТТЫ БАШКАРУУ ЖАНА АНЫН ИШЕНИМДҮҮЛҮГҮ. КООМЧУЛУКТУ МААЛЫМДОО. ....                                                                                | 22 |
| ББУ/ББП АРТЫКЧЫЛЫКТАРЫ.....                                                                                                                                                                   | 27 |
| СУНУШТАЛГАН ЧАРАЛАР.....                                                                                                                                                                      | 29 |
| АТКАРУУГА МИЛДЕТТҮҮ СУНУШТАР.....                                                                                                                                                             | 31 |
| 1-тиркеме. ЭКСПЕРТТИК КОМИССИЯНЫН МҮЧӨЛӨРҮНҮН БИОГРАФИЯЛАРЫ ....                                                                                                                              | 34 |
| 2-тиркеме. ЭКСПЕРТТИК КОМИССИЯНЫН ББУГА САПАРЫНЫН ПРОГРАММАСЫ                                                                                                                                 | 36 |
| 3-тиркеме. ОКУУ НАТЫЙЖАЛАРЫНЫН ТИЗМЕСИ .....                                                                                                                                                  | 38 |
| 4-тиркеме. ЭКСПЕРТТИК КОМИССИЯНЫН МҮЧӨЛӨРҮ ТАРАБЫНАН ТАЛДАНГАН ДОКУМЕНТТЕРДИН ЖАНА ИШТЕРДИН ТИЗМЕСИ .....                                                                                     | 39 |

## Программа жана аккредитация жараяны жөнүндө маалымат

### Билим берүү уюму жөнүндө кыскача маалымат

|                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Билим берүү уюмунун (ББУ) аталышы</b>                               | Ош мамлекеттик университети                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Уюмдун менчигинин формасы<br/>Каттоо номери жана датасы</b>         | Мамлекеттик 92413-3310-<br>У-е ИУЖКнын коду: 02169105<br>ИСН: 00207199610017                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Уюмдаштыруучу</b>                                                   | КРнын Билим берүү жана илим министрлиги                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>ББУнун жетекчилиги</b>                                              | Ректор ф-м.и.д., профессор Кожобеков К.Г.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Аккредитациядан өтүүчү программа боюнча лицензиялык маалыматтар</b> | № LS180001130 Лицензия D18000129, Каттоо номери № D2018-0001 Лицензиянын колдонуу мөөнөтү: мөөнөтсүз Негизи: Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2023-жылдын 22 мартындагы № 1016/1 буйругу                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>ББУнын миссиясы</b>                                                 | жалпы адамзаттык баалуулуктарга ээ болгон жана мамлекеттин туруктуу өнүгүүсүнө салым кошуучу заманбап адистерди даярдоо                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>ББУнын стратегиялык максаттары</b>                                  | Дүйнөнүн алдынкы ТОП-700 изилдөөчү университеттеринин катарына кирүү. ОшМУну Борбор Азиядагы эң алдынкы 3 университеттердин бирине айландыруу                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>ББУнун артыкчылыктары</b>                                           | ОшМУ өлкөдөгү 11 мамлекеттик университеттердин катарында —Өзгөчө макамI алган окуу жай. Бул макамга ылайык билим берүү программаларынын стандарттарын түзүүдөн баштап финансылык, административдик жактан да автономия берилди.                                                                                                                                                                                                     |
| <b>ББУнун жана ББПнын Магистранттарынын жана ПОКтун контингенти</b>    | <p>Университеттин студенттеринин контингенти – 48284, анын ичинде 1730 магистрант, ал эми аккредитацияланып жаткан программа боюнча 10 магистрант.</p> <p>Университеттин профессордук-окутуучулар курамынын саны – 1727.<br/>Жалпы ОшМУ боюнча 101 илимдин докторлору, 384 доценттер, 20 PhD, 314 улук окутуучу, 930 окутуучу, ал эми аккредитацияланып жаткан программа боюнча 3 илимдин доктору, 14 илимдин кандидаты иштейт.</p> |
| <b>ББУнун көмөкчү түзүмдүк бөлүмдөрү</b>                               | <a href="https://www.oshsu.kg/ru/page/24">https://www.oshsu.kg/ru/page/24</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

### Билим берүү программасы жөнүндө кыскача маалымат

|                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Билим берүү программасынын (ББП) аталышы                                  | Психология                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Программанын шифры                                                        | 530300                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Профилдин аталышы / концентрациялар                                       | Психология (атайын билим берүү)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Бйгарылуучу даражалар, квалификациялар                                    | Психология магистри                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Факультеттин / департаменттин/ институттун аталышы                        | Педагогика, искусство жана жургналистика                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Веб-сайтка шилтеме / аккредитациялануучу программаны баракчасы            | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="https://pedfak.oshsu.kg/pages/page/1008">https://pedfak.oshsu.kg/pages/page/1008</a></li> <li>• <a href="https://www.facebook.com/groups/4540671139292900/?ref=share&amp;mibextid=KtfwRi">https://www.facebook.com/groups/4540671139292900/?ref=share&amp;mibextid=KtfwRi</a></li> <li>• <a href="https://www.instagram.com/kafedra_psihologiya_osh?utm_source=qr&amp;igsh=MWUyNDF4YjhuOG41ZA==">https://www.instagram.com/kafedra_psihologiya_osh?utm_source=qr&amp;igsh=MWUyNDF4YjhuOG41ZA==</a></li> </ul> |
| Факультеттин / департаменттин/ институттун уюштуруу структурасы (шилтеме) | <a href="https://pedfak.oshsu.kg/">https://pedfak.oshsu.kg/</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Даярдоо деңгээли                                                          | Магистратура                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| ББПдагы кредиттердин саны                                                 | 120                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Дареги                                                                    | 723500, Ош шаары, А.Масалиева-91А.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Окутуу формасы                                                            | күндүзгү                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Окутуу тили                                                               | Кыргыз/орус                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Өзүн-өзү баалоо жүргүзүүнүн даталары                                      | Октябрь 2025 - март 2026                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| ББУга эксперттик комиссиянын сапарынын даталары                           | 06-07-апрель 2026-ж.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Программанын жетекчиси/ кафедра башчысы                                   | Джоошбекова Зинагүл Рысбаевна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Биринчи аккредитациянын датасы                                            | 2021-жыл                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

Эксперттик комиссиянын курамы 2026-жылдын “23” мартында бекитилди. Комиссия алдын ала билим берүү уюму (ББУ) менен кызыкчылыктардын кагылышуусу жоктугу жана эксперттердин квалификациясына макулдук алуу маселелери боюнча макулдашылган. Комиссиянын курамына төмөнкүлөр кирген (ар бир эксперт боюнча кыскача маалымат тиркемеде берилген):

1. **Пулатова Гульнара Тулановна**, экономика илимдеринин кандидаты, доцент, Батырали Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек эл аралык университетинин Окуу бөлүмүнүн башчысы, EdNet агенттигинин сапатты камсыздоо системасы боюнча эксперти;
2. **Жакшылыкова Тинатин Азискановна**, «Психология» кафедрасынын башчысы, «Ала-Тоо» эл аралык университети, улук илимий кызматкер;

3. **Хан Надежда Романовна**, философия илимдеринин кандидаты, Италиянын Рим шаарындагы Антонианум университетинин профессору, Борбор Азия өлкөлөрүн изилдөөчү “Faith and Reason” илимий институтунун эксперти;
4. **Дуйшо кызы Нуржан**, саясий илимдеринин кандидаты, Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Ж. Абдрахманов атындагы Мамлекеттик башкаруу Академиясынын Магистратура программасынын доценти;
5. **Койчуманова Чолпон Урушбековна**, тарых илимдеринин доктору, профессор, КР УИАнын мүчө-корреспонденти, И. Арабаев атындагы КМУнун Э.Ж. Маанаев атындагы Тарых жана социалдык-укуктук билим берүү институтунун директору;
6. **Онкошова Гульнара Калмаковна**, Көп функциялуу "Гармония" коомдук бирикмесинин жетекчиси;
7. **Арынова Наргиза Сапаралиевна**, экономика илимдеринин кандидаты, Батырали Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек эл аралык университетинин билим берүүнүн сапатын камсыздоо жана мониторинг бөлүмүнүн башчысы, EdNet агенттигинин сапатты камсыздоо системасы боюнча эксперти;
8. **Садырова Гулзат Камчыбековна**, К.Скрябин атындагы Кыргыз Улуттук Агрардык Университетинин Сапат, аккредитация жана лицензиялоо бөлүмүнүн башчысы. EdNet агенттигинин сапатты камсыздоо жана аккредитациялоо боюнча эксперти;
9. **Нургалиева Алмагуль Шаймуратовна**, экономика илимдеринин кандидаты, профессор, С. Сейфуллин атындагы Казак агротехникалык изилдөө университетинин академиялык маселелер боюнча департаментинин директорунун орун басары;
10. **Нарынгуль Маргазиева**, PhD, доценттин милдетин аткаруучу, Кыргыз-Түрк «Манас» университетинин туризм факультетинин деканынын орун басары;
11. **Мусабекова Зинат Ракымовна**, химия илимдеринин кандидаты, доцент, Ж. Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин химия жана химиялык технология факультетинин ЮНЕСКО физикалык жана коллоиддик химия кафедрасынын башчысы;
12. **Шаршеев Эрмек Сабырович**, техникалык илимдердин кандидаты, доцент, Б. Н. Ельцин атындагы Кыргыз-Россия Славян университетинин Архитектура, дизайн жана курулуш факультетинин «Экология жана өзгөчө кырдаалдарда коргонуу» кафедрасынын доценти;
13. **Сулайманова Майрамгул Азизбековна**, А. Мырсабеков атындагы Ош мамлекеттик педагогикалык университетинин «Химия» багыты боюнча ТТГФ тобунун 4-курс студенти.

Эксперттик комиссиянын ишин EdNet агенттигинин өкүлү, эксперттик комиссиянын ишин координатор катары Эдилбек уулу Сыймык коштоп жүрдү.

Стандарттар жана программа жалпы жонунан EdNet агенттигинде бекитилген баалоо шкаласына ылайык бааланды:

- Толугу менен шайкеш келет
- Көпчүлүк деңгээлде шайкеш келет
- Жарым-жартылай шайкеш келет
- Шайкеш келбейт

Ушуга байланыштуу, эксперттик комиссия ар бир стандарт боюнча программага төмөнкүдөй баа берди:

|                                                                                                                                                                                           |                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| 1- стандарт. Билим берүү уюмунун миссиясы жана билим берүү программасынын өнүктүрүү стратегиясы.                                                                                          | Көпчүлүк деңгээлде шайкеш келет |
| 2- стандарт. Сапатты камсыздоо саясаты жана системасы.                                                                                                                                    | Көпчүлүк деңгээлде шайкеш келет |
| 3- стандарт. Билим берүү программасынын максаттары жана окуу натыйжалары.                                                                                                                 | Көпчүлүк деңгээлде шайкеш келет |
| 4- стандарт. Билим берүү программасын иштеп чыгуу, бекитүү жана анын мазмуну, студентке багытталган окутууга шарт түзүүчү окуу процесси. Магистранттардын жетишкендиктери жана бааланышы. | Көпчүлүк деңгээлде шайкеш келет |
| 5- стандарт. Профессордук-окутуучулар курамы.                                                                                                                                             | Көпчүлүк деңгээлде шайкеш келет |
| 6 - стандарт. Инфраструктура, ресурстар жана магистранттарды колдоо.                                                                                                                      | Жарым-жартылай шайкеш келет     |
| 7- стандарт. Отчеттуулук, айкындуулук, башкаруу жана маалыматтын бүтүндүгү. Коомчулукту маалымдоо.                                                                                        | Жарым-жартылай шайкеш келет     |

Эксперттик комиссиянын бардык мүчөлөрү баалоо толугу менен EdNet агенттигинин стандарттарына жана аккредитация өткөрүү саясатына ылайык жүргүзүлгөндүгүн тастыктайт, ошондой эле бул корутундууда берилген баалоонун жыйынтыктары чындыкка дал келип, коомчулукка толук объективдүү жана калыс маалыматты берет жана ага толук ишенүүгө болот. Ошондой эле алар чечим кабыл алуу үчүн EdNet агенттигинин Аккредитациялык кеңешине кароого сунуштарды беришти.

*EdNet агенттигинин Аккредитациялык кеңешинин чечиминин № СА-16 протоколуна ылайык 530300 “Психология” Билим берүү программасы 5 жылга аккредиттелген.*

## Стандарттар боюнча программаны баалоо

### 1-СТАНДАРТ. БИЛИМ БЕРҮҮ УЮМУНУН МИССИЯСЫ ЖАНА БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫН ӨНҮКТҮРҮҮ СТРАТЕГИЯСЫ.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p style="text-align: center;"><b>Стандарттын аныктамасы</b></p> <p><i>Бул стандартка ылайык, билим берүү уюмунун так аныкталган Миссиясы болушу керек. Билим берүү уюмунун миссиясы жалпыга маалым болушу керек. Билим берүү программасын өнүктүрүү боюнча иштелип чыккан стратегия Билим берүү уюмунун миссиясын ишке ашырууга көмөктөшүүгө тийиш.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p style="text-align: center;"><b>Стандартка Колдонмо</b></p> <p><i>Уюмдун миссиясы ар бир билим берүү мекемесинин стратегиялык өнүгүү планынын эң маанилүү бөлүгү болуп саналат. Ал ишмердүүлүктүн негизги максатын аныктайт. Адатта, билим берүү уюму өз ишин так миссияны аныктоо менен баштайт, бул ички стейкхолдерлерди багыттап, аларга өз алдынча, ошол эле учурда жалпы максаттарга жетүү үчүн жемааттык түрдө иштөөгө мүмкүнчүлүк берет.</i></p> <p><i>Миссия келечекке болгон умтулууну чагылдырат, эмнеге аракет жумшала турганын жана кайсы баалуулуктарга артыкчылык берилерин көрсөтөт. Уюмдун миссиясы жана максаттары билим берүү уюмунун өнүгүүсүнүн негизги багытын аныктайт. Миссияга ылайык ар бир билим берүү мекемеси үчүн өнүгүү стратегиясы жана стратегиялык өнүгүү планы иштелип чыгат.</i></p> <p><i>Билим берүү программасын өнүктүрүү стратегиясы – бул билим берүү программасын өнүктүрүүнү башкаруу боюнча чаралар системасы, ал узак мөөнөттүү артыкчылыктарга негизделет. Өнүктүрүү стратегиясы максаттарды коюуну, ал максаттарга жетүү үчүн иш-аракеттерди аныктоону жана бул иш-аракеттерди ишке ашыруу үчүн зарыл болгон ресурстарды мобилизациялоону камтыйт. Билим берүү программасынын стратегиялык өнүгүү планы программанын максаттарына жетүү үчүн бар ресурстарды кандайча пайдалануу керектигин сүрөттөйт.</i></p> |

#### **Жалпы баалоо:**

Өзүн-өзү баалоо отчетунун 10–15-беттеринде университеттин миссиясы 2023-жылдын 31-мартындагы Окумуштуулар кеңешинин №7 чечими менен бекитилгени, ал эми программа үчүн 2024–2027-жылдарга өнүгүү стратегиясы иштелип чыкканы көрсөтүлгөн.

Стратегияда стейкхолдерлер базасын түзүү, НББПга өзгөртүү киргизүү, канааттануу мониторинги, элективдүү курстарды кеңейтүү, ПОКтун квалификациясын жогорулатуу, материалдык-техникалык базаны жаңылоо, китепкананы толуктоо, мобилдүүлүктү уюштуруу, БКФны өркүндөтүү жана магистранттардын илимий иштерин мониторингдөө сыяктуу багыттар белгиленген. Документтик деңгээлде программа университеттин миссиясы жана «ОшМУнун туруктуу өнүгүү модели» стратегиялык багыты менен байланышкан. Бирок 15-бетте көрсөтүлгөн «70% аткарылды» деген жыйынтыкты эсептөөнүн формуласы, базалык жана пландык индикаторлору, ошондой эле жылдык ачык аналитикалык отчет отчеттун өзүндө көрсөтүлгөн эмес. Демек, стратегиянын болушу жана багыттуулугу тастыкталганы менен, анын натыйжалуулугун баалоо механизми толук санариптештирилип жана коомчулукка бирдиктүү форматта сунушталып бүтө элек. Бул стандарт боюнча интервью фрагменттери өзүнчө деталдуу берилбегендиктен, баалоо негизинен документтик далилдерге таянуу менен жүргүзүлдү.

### **Артыкчылыктары:**

1. Миссия, стратегиялык максаттар жана программанын өнүгүү планы документтик негизде бекитилген.
2. Программанын өнүгүү стратегиясы университеттин жалпы стратегиялык багыты менен шайкеш түзүлгөн.
3. Стратегиялык планда стейкхолдерлер менен иштөө, мобилдүүлүк, БКФ, материалдык база жана илимий иштер боюнча өзүнчө милдеттер каралган.
4. Миссия жана стратегия боюнча маалыматтар коомчулукка жеткиликтүү форматтарда берилет.

### **Сунушталган чаралар:**

1. Стратегиялык пландын ар бир милдетине сандык жана сапаттык индикаторлорду дагы так байлоо мүмкүнчүлүгүн кароо сунушталат.
2. Жылдык стратегиялык аткаруунун кыскача ачык аналитикалык отчеттун программалык деңгээлде жарыялап туруу каралышы сунушталат.
3. Стейкхолдерлерди маалымдоо календарын өзүнчө документ катары бекемдөө максатка ылайык болот.

### **Аткарууга милдеттүү сунуштар:**

1. 2024–2027-жылдарга карата программанын стратегиялык индикаторлорунун (KPI) бирдиктүү матрицасын, ар бир көрсөткүч үчүн базалык маанини, максаттуу маанини жана эсептөө методикасын көрсөтүү менен иштеп чыгуу.
2. Стратегиянын аткарылышы боюнча жылдык программалык отчеттун кафедрада, институттун окумуштуулар кеңешинде каралышын жана анын кыскача версиясынын ачык булактарда жарыяланышын камсыз кылуу.
3. Стейкхолдерлер менен коммуникация жүргүзүүнүн жооптуу адамын, мөөнөтүн жана каналдарын көрсөткөн программалык регламентти системалаштыруу.

**1-Стандарт боюнча комиссиянын чечими – ББПнын ишмердүүлүгү – Агенттиктин бул стандартына көпчүлүк деңгээлде шайкеш келет.**

## **2-СТАНДАРТ. САПАТТЫ КАМСЫЗДОО САЯСАТЫ ЖАНА СИСТЕМАСЫ.**

### **Стандарттын аныктамасы**

*Бул стандартка ылайык, билим берүү программасы академиялык сапатты камсыздоо саясатына жана системасына карата талаптарды аныктап, анын түзүлүшү жана ишке ашырылышы боюнча сапатты кепилдөө механизмдерин камтышы керек. Сапатты кепилдөө тутумуна ылайык, билим берүү уюму сапатты тыштан камсыздоо процедураларын үзгүлтүксүз негизде өткөрүп турууну жана ББПны тынымсыз өркүндөтүүнү караштырат.*

*Ички кызыкдар тараптар бул саясатты тышкы стейкхолдерлерди тартуу менен тиешелүү структуралар жана процесстер аркылуу иштеп чыгышы жана ишке ашырышы керек.*

*Билим берүү уюму программаларды көзөмөлдөөнү жана мезгил-мезгили менен карап чыгууну ишке ашыруусу зарыл. Бул аракеттер коюлган максаттарга жетүүнү жана Магистранттар менен коомдун муктаждыктарына ылайык келүүнү камсыз кылат. Карап*

чыгуу жыйынтыктары программаларды үзгүлтүксүз жакшыртууга багытталган болушу керек. Ар кандай пландалган иш-аракеттер же алынган жыйынтыктар бардык кызыкдар тараптарга маалымдалышы зарыл.

Программаны ишке ашыруу процессинде академиялык эркиндик жана академиялык чынчылдык принциптери сакталышы керек. ББПнын ички кызыкдар тараптары сапатты кепилдөө үчүн биргелешкен жоопкерчиликти сезишет.

Билим берүү программасын ишке ашыруу алкагында билим берүү программасынын Окуу натыйжаларынын максаттары менен мазмунун кайра карап чыгуу жана өзгөртүүлөрдү киргизүү механизми, ошондой эле Окуу натыйжаларына жетүү жана билим берүү программасын өркүндөтүү үчүн окуу процессин мониторинг кылуу, баалоо жана оңдоо механизми аныкталышы керек.

Программаны ишке ашыруу учурунда бардык кызматкерлердин ишинин натыйжалуулугун тийиштүү баалоо камсыз кылынат жана профессордук-окутуучулар курам менен административдик персоналдын компетенттүүлүгүн жана ишмердүүлүгүн көзөмөлдөө, баалоо жана өркүндөтүү механизми иштейт.

Ички кызыкдар тараптардын канааттануу деңгээлин баалоо механизмдери ББП сапатын жакшыртууга багытталган. *Определение стандарта*

### **Стандартка Колдонмо**

Саясат жана процесстер билим берүү уюмунун сапатты камсыздоо тутумунун негизги өзөгүн түзөт, бул үзгүлтүксүз өркүндөтүү цикли болуп саналат жана билим берүү уюмунун жоопкерчиликтүүлүгүн камсыздоого көмөктөшөт. Булардын бардыгы билим берүүнүн сапаты үчүн жоопкерчиликти бардык ички кызыкдар тараптар өзүнө алган жана окуу жайдын бардык деңгээлдеринде сапатты камсыздоо процесстерине катышкан сапат маданиятын өнүктүрүүгө колдоо көрсөтөт. Бул процессти илгерилетүү үчүн саясат расмий макамга ээ жана коомчулук үчүн жеткиликтүү.

Сапатты камсыздоо жаатындагы саясат билим берүү уюму иш алып барган улуттук контекстти, ошондой эле окуу жайдын ички контекстин жана анын стратегиялык жолун эске алуу менен илимий изилдөөлөр, окутуу жана үйрөтүүнүн ортосундагы байланышты чагылдырып, дагы натыйжалуу болот.

Билим берүү программаларын үзгүлтүксүз мониторинг кылуу, карап чыгуу жана кайра иштеп чыгуу натыйжалары программаларды үзгүлтүксүз жакшыртууга алып келиши керек.

Билим берүү уюму/Билим берүү программасы мыйзамдарга ылайык, белгиленген мезгилдерде сапатты тышкы камсыздоо процедураларына катышууга тийиш.

Билим берүү уюму/Билим берүү программасы сапатты тышкы камсыздоонун акыркы процедурасынан бери жетишилген прогрессти кийинки процедурага даярданууда эске алуу үчүн аракет кылууга тийиш.

### **Жалпы баалоо:**

16–25-беттердеги материалдарга ылайык программада сапатты камсыздоо саясаты университеттик жоболорго, магистратура жөнүндө жобого, окутуунун сапаты жана методикалык камсыздоо бөлүмүнүн ишине, стейкхолдерлер менен жолугушууларга, анкеталоого, «ишеним кутучасына», AVN/MyEDU сыяктуу санариптик инструменттерге таянуу менен ишке ашырылат. 18–19-беттерде силлабустарды ички жана сырткы рецензиялоо, окуу материалдарын порталдарга жайгаштыруу, аккредитациянын жыйынтыктарын коомчулукка жеткирүү, окуу пландарын стейкхолдерлердин сунуштары менен оңдоо, ПОКтун компетенттүүлүгүн рейтинг жана анонимдүү сурамжылоо аркылуу баалоо жолдору сүрөттөлгөн. 23–25-беттерде магистранттар, ПОК, иш берүүчүлөр жана бүтүрүүчүлөр боюнча канааттануу механизмдери берилген. Бирок SWOT-анализде эле ПОКтун компетенттүүлүгүн баалоо критерийлери такталышы керектиги жана анын негизинде үзгүлтүксүз мониторинг күчөтүлүшү зарыл экени көрсөтүлгөн.

Мындан тышкары, сурамжылоолордун жыйынтыктары жана алардын негизинде кабыл алынган чечимдер отчеттун өзүндө бирдиктүү сандык-аналитикалык форматта берилбейт; негизги далилдер 107–109-беттерде тышкы тиркемелерге шилтеме түрүндө көрсөтүлгөн. Бул QA-система бар экенин ырастайт, бирок анын аналитикалык жабык цикли – «маалымат → талдоо → чечим → кайра байланыш» – толук демонстрацияланган эмес.

***Артыкчылыктары:***

1. Ички сапатты камсыздоо боюнча документтик жана уюштуруучулук база түзүлгөн.
2. AVN/MyEDU, анонимдүү анкеталоо жана «ишеним кутучасы» сыяктуу кайтарым байланыш инструменттери колдонулат.
3. Стейкхолдерлер менен жолугушуу, окуу планын жаңылоо жана аккредитациялык процедуралар үзгүлтүксүз жүргүзүлөт.
4. Окуу-методикалык материалдарды ички/сырткы рецензиялоо практикасы бар.

***Сунушталган чаралар:***

1. Сапат кепилдигинин натыйжалуулугун көрсөткөн жарым жылдык дэшбордду киргизүү мүмкүнчүлүгүн кароо сунушталат.
2. Стейкхолдерлердин канааттануу жыйынтыктарын кыскача инфографика/аналитика түрүндө программалык деңгээлде жарыялоо максатка ылайык болот.
3. ПОКтун компетенттүүлүгүн баалоо критерийлерин бирдиктүү формага салуу каралышы сунушталат.

***Аткарууга милдеттүү сунуштар:***

1. ББП боюнча ички сапатты камсыздоонун негизги көрсөткүчтөрүнүн бирдиктүү матрицасын: магистранттардын жетишүүсү, канааттануу, ПОКтун компетенттүүлүгү, бүтүрүүчүлөрдүн траекториясы, академиялык мобилдүүлүк жана окутуу ресурстары боюнча иштеп чыгуу.
2. Ар бир семестрдин жыйынтыгы боюнча сурамжылоолордун, мониторингдин жана кабыл алынган чечимдердин протоколдук жана аналитикалык талдоосун камсыз кылуу.
3. Сурамжылоолордун жыйынтыктары жана алардын негизинде көрүлгөн чаралар боюнча кыскача ачык отчеттуулукту программалык сайтта жана институттун маалыматтык ресурстарында жайгаштырууну активдештирүү.

***2-Стандарт боюнча комиссиянын чечими – ББПнын ишмердүүлүгү – Агенттиктин бул стандартына көпчүлүк деңгээлде шайкеш келет.***

### **3-СТАНДАРТ. БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫНЫН МАКСАТТАРЫ ЖАНА ОКУУ НАТЫЙЖАЛАРЫ.**

#### **Стандарттын аныктамасы**

Бул стандартка ылайык, билим берүү программасы так аныкталган жана бекитилген окуу Максаттарын жана Натыйжаларын камтышы керек, алар билим берүү программасынын стейкхолдерлеринин (керектөөчүлөрдүн/кызыкдар тараптардын) талаптарын жана суроо-талаптарын эске алып, билим берүү уюмунун миссиясына шайкеш келиши зарыл.

Окуу натыйжалары деп, билим берүү программасын аяктагандан кийин магистранттардын билимин, жөндөмдөрүн жана көндүмдөрүн колдонуу жөндөмдүүлүгүн (компетенцияларын) түшүнүүгө болот.

Окуунун натыйжалары билим берүү программасынын максаттарына, квалификациялардын улуттук алкагына жана мамлекеттик билим берүү стандарттарына шайкеш келиши жана жооп бериши зарыл.

#### **Стандартка Колдонмо**

Окуу Максаттары жана окуу Натыйжалары билим берүү программасын өнүктүрүүнүн негизги түзүүчү бөлүктөрүнүн бири болуп саналат. Стейкхолдерлердин, айрыкча иш берүүчүлөрдүн, окуу максаттарын жана окуу Натыйжаларын түзүүгө катышуусу көз карандысыз аккредитациянын негизги талаптарынын бири болуп эсептелет. Билим берүү программасы күткөн окуу Натыйжаларына жетишилгенин жана билим берүү программасынын окуу процессинин натыйжага багытталгандыгын көрсөтүүгө тийиш.

Окуу Максаттары жана окуу Натыйжалары жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарттарга каршы келбейт, тескерисинче, алардын өркүндөтүлүшүнө өбөлгө түзөт.

Окуу Натыйжалары аркылуу билим берүү программасы өзүнүн уникалдуулугун конкреттүү билим берүү уюмунда көрсөтө алат.

#### **Жалпы баалоо:**

Стандарттын мазмунун талдоо көрсөткөндөй, бул стандартка ылайык ББПда так аныкталган жана бекитилген 3 Максат жана 3 Окуу натыйжасы бар. Алар билим берүү программасынын стейкхолдерлеринин талаптарын жана суроолорун эске алат, бул 2026-жылдын 13-февралында 12 жумуш берүүчү жана 84 магистранттын катышуусунда өткөн талкуулардын протоколдору менен тастыкталат.

Эксперттик комиссия эсептейт, Окуу натыйжалары Максаттарга жана мамлекеттик билим берүү стандарттарына толук ылайык келээрин. ББПнын Окуу натыйжаларынын жеткиликтүүлүгүн белгилөө керек: маалыматтар институттун сайтында ([pedfak.oshsu.kg](http://pedfak.oshsu.kg)), маалыматтык тактачаларда жана буклеттерде ачык жайгаштырылган.

ПОК жана студенттер менен маектешүүлөрдүн жүрүшүндө комиссия төмөнкү жыйынтыкка келди: программанын максаттары эмгек рыногунун актуалдуу суроо-талаптарына, өзгөчө инклюзивдик билим берүү чөйрөсү үчүн адистерди даярдоого багытталган. Эксперттик комиссия тастыктайт, бул Окуу натыйжалары компетенциялардын матрицасына интеграцияланып, ар бир дисциплинанын конкреттүү натыйжага жетүүдөгү ролу аныкталган.

Бирок маектешүүлөрдүн жүрүшүндө психология багытынын өзгөчөлүгү университеттин жалпы миссиясында дагы да ачык чагылдырылышы керектиги жана бүтүрүүчүлөр тарабынан «Дефектология» багытын өзүнчө ачуу сунуштары бар экендиги байкалды. Магистранттардын басымдуу бөлүгү иштегендиктен, окуу натыйжаларына жетүүдө ийкемдүү моделдерди колдонуу зарылдыгы бар болгону аныкталды.

Маанилүү жетишкендиктерге стейкхолдерлердин ОНдорду түзүүгө катышуусу жана программанын практикага багытталгандыгы кирет. Программада өзгөчө көңүл илимий-изилдөөчүлүк жана практикалык-диагностикалык компетенцияларды калыптандырууга бурулат.

Өзүн-өзү баалоо отчетунун жана SWOT анализинин негизинде эксперттик комиссия төмөнкү жыйынтыктарга келди: программанын максаттары так болгону менен, бүтүрүүчүлөрдүн ОНдорго жетүүсүн баалоо үчүн маалыматтарды чогултуу жана талдоо системасы (мониторинг) алсыз деңгээлде.

***Артыкчылыктары:***

1. Окутуунун максаттары жана натыйжалары иш берүүчүлөрдүн (мисалы, «Аруулан», «Гармония» борборлору) сунуштарын эске алуу менен иштелип чыккан.
2. Программанын инклюзивдик жана атайын билим берүү чөйрөсү үчүн адистерди даярдоодогу уникалдуулугу.
3. Окуу натыйжаларынын эл аралык стандарттарга (мисалы, Евразия улуттук университетинин тажрыйбасы) шайкештиги.

***Сунушталган чаралар:***

1. Окутуунун методикасын заманбап интерактивдүү ыкмалар менен жакшыртуу жана инклюзия боюнча конок лекцияларын көбөйтүү.
2. Программанын стратегиялык максаттарына «Дефектология» багытын кошуу мүмкүнчүлүгүн карап чыгуу.
3. Окутуучулар үчүн корпоративдик маданиятты чыңдоо максатында тимбилдинг иш-чараларын уюштуруу.

***Аткарууга милдеттүү сунуштар:***

1. Санариптик мониторингди киргизүү: Бүтүрүүчүлөрдүн окутуу натыйжаларына жетүүсүн баалоо үчүн маалыматтарды системалуу чогултуучу жана талдоочу санариптик инструменттерди иштеп чыгуу.
2. Эл аралык эксперттерди тартуу: Окуу натыйжаларын эл аралык деңгээлге шайкеш келтирүү үчүн чет өлкөлүк эксперттерди жана конок лекторлорду тартууну системалаштыруу.
3. Окуу планын адаптациялоо: Башка бакалаврдык багыттардан келген магистранттар үчүн теңдөөчү курстарды (выравнивающие курсы) милдеттүү түрдө киргизүү жана коррекциялык педагогика боюнча сааттарды көбөйтүү

***3-Стандарт боюнча комиссиянын чечими – ББПнын ишмердүүлүгү – Агенттиктин бул стандартына көпчүлүк деңгээлде шайкеш келет.***

#### **4-СТАНДАРТ. БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫН ИШТЕП ЧЫГУУ, БЕКИТҮҮ ЖАНА АНЫН МАЗМУНУ, СТУДЕНТКЕ БАГЫТТАЛГАН ОКУТУУГА ШАРТ ТҮЗҮҮЧҮ ОКУУ ПРОЦЕССИ. МАГИСТРАНТТАРДЫН ЖЕТИШКЕНДИКТЕРИ ЖАНА БААЛАНЫШЫ.**

##### ***Стандарттын аныктамасы***

*Бул стандартка ылайык, билим берүү уюмдары өз программаларын иштеп чыгуу жана бекитүү процедураларына ээ болушу керек. Билим берүү программалары белгиленген максаттарга ылайык иштелип чыгышы зарыл.*

*Билим берүү программасынын түзүмү жана мазмуну Окуу натыйжаларын камсыздоого тийиш. Билим берүү программасынын ичинде дисциплиналар жана алардын логикалык ырааттуулугу так аныкталган, кредиттердин саны Билим берүү программасынын алкагында белгиленген дисциплиналарга туура келет.*

*Колдонулган окутуу формалары жана ыкмалары, ишке ашырылып жаткан Билим берүү программасы бардык Магистранттардын Окуу натыйжаларына жетишүүсүнө кепилдик бериши керек.*

*Программаны өздөштүрүүнүн натыйжасында алынган квалификация так аныкталып жана түшүндүрүлүп, улуттук квалификациялар түзүмүнүн белгилүү бир деңгээлине ылайык келиши керек.*

*Программа Магистранттарды окуу жараянын биргелешип түзүүгө активдүү катышууга шыктандырышы зарыл, ал эми Магистранттар дин жетишкендиктерин баалоо ушул ыкманы чагылдырышы керек.*

*Билим берүү уюму / Билим берүү программасы магистранттын “өмүр циклинин” бардык этаптарын – атап айтканда, кабыл алуу, академиялык ийгилик, бүтүрүү жана таанылуусун – камтыган алдын ала аныкталган жана жарыяланган эрежелерди бирдей колдонушу зарыл.*

*Билим берүү программасында колдонулган ыкмалар дисциплиналардын/модулдардын/программалардын Окуу натыйжаларын ачык, объективдүү жана адекваттуу баалоону камсыз кылууга тийиш.*

*Билим берүү программасы инновациялык практикаларды киргизүүнү, практика уюштурууну, Магистранттардын өз алдынча иштерин, Магистранттардын илимий-изилдөө иштерин жана башка Окуу натыйжаларына жетишүүнү камсыз кылуучу иш-чараларды камтыйт.*

*Магистранттарга аналитикалык жана сынчыл ой жүгүртүү принциптерин үйрөтүү каралган.*

*Магистранттардын жеке өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен ийкемдүү окуу траекторияларын ишке ашырууга мүмкүнчүлүк түзгөн жагымдуу билим берүү чөйрөсү түзүлүшү керек.*

*Магистранттар менен окутуучулардын ортосундагы өз ара аракеттенүү магистрантинсандыгына урмат-сый көрсөтүүнү камсыздайт.*

*Билим берүү программасы Магистранттардын Окуу натыйжаларына толук жетишүүсүн камсыз кылуу үчүн маалыматтык-билим берүү, илимий-изилдөө жана окуу-усулдук ресурстар (усулдук колдонмолор, китептер, электрондук ресурстар, кошумча адабияттар) менен камсыз болушу керек.*

*Академиялык мобилдүүлүк маанилүү фактор болуп саналат, ал Магистранттардын окуу планынын бир катар дисциплиналарын башка өлкөлөрдүн же өлкөнүн Билим берүү уюмдарында окуп-үйрөнүүсүн, практикаларды жана стажировкаларды өтүүсүн карайт.*

*Билим берүү программасы башка университеттер жана илимий мекемелер менен өнөктөштүктү өнүктүрүп, Магистранттарга башка университеттердин ресурстарына жетүү мүмкүнчүлүгүн камсыз кылат.*

#### **Стандартка Колдонмо**

*Билим берүү программалары билим берүү уюмдарынын билим берүү миссиясынын өзөгүн түзөт. Алар Магистранттарга академиялык билимдерди жана маанилүү көндүмдөрдү, анын ичинде алардын инсандык өнүгүүсүнө таасир эте турган жана келечектеги карьерасында колдонсо болот.*

*Студентке багытталган окутуу жана окутуу мотивацияны, өз алдынча ой жүгүртүүнү жана Магистранттардын окуу процессине катышуусун өнүктүрүүдө маанилүү роль ойнойт. Бул процесс окуу планын иштеп чыгууга жана тапшырууга, ошондой эле окуунун натыйжаларын баалоого тең салмактуу мамилени талап кылат.*

*Магистранттарга академиялык карьерасын өнүктүрүү үчүн зарыл болгон шарттарды жана колдоону камсыз кылуу жеке Магистранттар дин, программалардын, мекемелердин жана системалардын эң жакшы кызыкчылыктарын эске алуу менен жасалышы керек. Магистрантты кабыл алуу, таануу жана аяктоо жол-жоболору белгиленген максаттарга жооп бериши абдан маанилүү, айрыкча Магистранттардын өлкө ичинде жана эл аралык деңгээлде мобилдүүлүгүнүн чөйрөсүндө.*

*Кирүү саясаттары, процесстери жана Магистранттарды кабыл алуу критерийлери бирдиктүү жана ачык-айкын түрдө ишке ашырылышы маанилүү. Жогорку окуу жайына кабыл алынгандан кийин Магистранттар ге университетке жана билим берүү программасына ылайыкташуу мүмкүнчүлүгүн берүү керек.*

*Мекемелер Магистранттардын жетишкендиктери боюнча маалыматты чогултуу, көзөмөлдөө жана көзөмөлдөө процесстерин жана инструменттерин ишке ашыруусу керек.*

*Жогорку билим берүүнүн квалификациясын, окуу мөөнөттөрүн жана мурунку билимин объективдүү таануу, анын ичинде формалдуу эмес жана формалдуу эмес окутууну таануу Магистранттардын окуу процессинде прогрессти камсыз кылуунун жана ошол эле учурда мобилдүүлүккө көмөктөшүүнүн ажырагыс бөлүгү болуп саналат.*

*Бүтүрүү магистранттын билим алуу мезгилинин туу чокусун билдирет. Магистранттар жетишилген квалификацияны түшүндүргөн тиешелүү документтерди, анын ичинде жетишилген окуу натыйжаларын, алынган билимдин контекстти, деңгээлин, мазмунун жана статусун, ошондой эле ийгиликтүү аяктагандыгынын далилдерин алышы керек.*

#### **Жалпы баалоо:**

Бул программанын мазмуну кесиптик компетенттүүлүктөрдү калыптандырууга жана эмгек рыногунун заманбап талаптарына жооп берүүгө багытталган.

ПОК, АУП, студенттер менен маектешүүлөрдүн жүрүшүндө комиссия төмөнкү жыйынтыкка келди: окутуу процессинде студентке багытталган мамиле жигердүү колдонулат жана билим алуучулардын жеке муктаждыктары эске алынат. Бул программада стейкхолдерлердин (иш берүүчүлөр жана бүтүрүүчүлөр) пикири окуу планын жаңылоодо эске алынып келет. Бирок маектешүүлөрдүн жүрүшүндө бул айрым дисциплиналар боюнча тандалма курстардын (элективдүү) тизмесин дагы да кеңейтүү зарылчылыгы бар болгону аныкталды. Тышкы эксперттик комиссиянын сапары учурунда студенттердин илимий-изилдөө иштери университеттин базасында гана эмес, өнөктөш мекемелерде да жүргүзүлүшү сунушталды,

Муну менен катар төмөнкүлөр белгиленет:

Артыкчылыктар: Студенттердин илимий конференцияларга активдүү катышуусу.

Мүмкүнчүлүктөр: Иш берүүчүлөр менен биргеликте дуалдык окутуунун элементтерин киргизүү потенциалы жогору.

Маанилүү жетишкендиктерге/артыкчылыктарга төмөнкүлөр кирет:

окуу процессинде заманбап психологиялык диагностикалык методикалардын жана инструментарийлердин (мисалы, атайын билим берүү багытындагы тесттер) колдонулушу. Программда өзгөчө көңүл бурулган инклюзивдик билим берүү чөйрөсүндө иштөөгө даяр болгон магистрлерди даярдоого. Берилген далилдик база жана документтер окутуунун инновациялык чөйрөсүнүн түзүлүшүнө шарттар бар экендигин тастыктайт, бул ошондой эле окуу залдарынын жабдылышы жана электрондук китепкананын (Iprbooks ж.б.) бар болушу менен ырасталат. Бирок, муну менен катар эксперттик комиссия, бул жерде студенттердин эл аралык деңгээлдеги академиялык мобилдүүлүгүнүн көрсөткүчтөрүн дагы да жогорулатуу зарылчылыгы бар экендигине көңүл бурат

Документтерди изилдөө жана маектешүүлөрдү өткөрүү учурунда алынган маалыматтарды эске алуу менен, комиссия төмөнкү жыйынтыкка келди: программда дисциплиндер **так жана толук** аныкталган жана алардын логикалык ырааттуулугу сакталган, кредиттердин саны (120 ECTS) ББП алкагында белгиленген дисциплиндерге туура келет.

Берилген далилдик база жана респонденттер менен маектешүүлөр көрсөткөндөй, программда индивидуалдуу билим берүү траекториясын түзүү мүмкүнчүлүгү бар, студенттер өз алдынча тандалма курстарды ватсап группа аркылуу тандай алышат. Берилген документтердин негизинде комиссия төмөнкүдөй жыйынтыкка келди: программа окуучуларды окутуу процессин биргелешип түзүүгө активдүү катышууга шыктандырат, ал эми студенттердин жетишкендиктерин жана баалоосу бул ыкманы чагылдырат.. Студенттерге аналитикалык жана критикалык ой жүгүртүүнүн принциптерин үйрөтүү каралган, бул магистрдик диссертацияларды коргоодо жана илимий макалаларды жазууда чагылдырылат. Комиссия белгилейт, ББПда жагымдуу билим берүү чөйрөсү түзүлгөн жана студенттер үчүн индивидуалдуу ийкемдүү окуу траекторияларын ишке ашырууга мүмкүнчүлүк каралган. Респонденттер менен маектешүүлөр жана иштелип чыккан регламенттеги документтер (Этикалык кодекс ж.б.) студенттин инсандыгына урмат көрсөтүүнү окутуучулар жана тескерисинче камсыз кылат. Айрыкча белгилөө керек, ББПда маалымат-билим берүү, илимий-изилдөө жана окуу-методикалык ресурстар (методикалык колдонмолор, китептер, электрондук ресурстар, кошумча адабият) толук түрдө студенттердин ОН (окутуу натыйжаларына) жетишүүсүнө шарт түзөт. Академиялык мобилдүүлүктүн жетиштүү деңгээлин камсыздоо үчүн ички мобилдүүлүк (Кыргызстан ичинде) өнүктүрүш керек. Эксперттик комиссия ББПнын келишимдерин жана тиешелүү ресурстарын изилдегенден кийин, башка университеттер жана илимий мекемелер менен кызматташтык өнүгүп жаткандыгын тастыктайт, мисалы, Өзбекстандын жана Казакстандын алдыңкы ЖОЖдору менен түзүлгөн келишимдер.

#### ***Артыкчылыктары:***

1. Окуу планынын эмгек рыногунун талаптарына жана МББСга (2025) шайкештиги.
2. Студентке багытталган окутуунун алкагында интерактивдүү усулдардын жана санариптик технологиялардын (AVN, электрондук китепкана) колдонулушу.
3. Магистрлердин илимий-изилдөө иштеринин практикалык багыттуулугу (атайын билим берүү чөйрөсүндө).

#### ***Сунушталган чаралар:***

1. Студенттердин англис тилин өздөштүрүүсүнө көбүрөөк басым жасоо менен, чет өлкөлүк ЖОЖдорго тышкы академиялык мобилдүүлүктү кеңейтүү.
2. Бүтүрүүчүлөрдүн мониторинги боюнча иш берүүчүлөр менен кайтарым байланыш механизмдерин андан ары санариптештирүү.

#### ***Аткарууга милдеттүү сунуштар:***

1. Силлабустарда жана ОМКларда студенттердин өз алдынча иштеринин (СӨИ) мазмунун жана баалоо критерийлерин окутуунун натыйжаларына жетүүгө багытталган тапшырмалар менен дагы да конкреттүү толуктоо.
2. Студенттердин жетишкендиктери боюнча маалыматтарды ББУ/ББП сайты (pedfak.oshsu.kg) жана AVN порталында жарыялоо.

**4-Стандарт боюнча комиссиянын чечими – ББПнын ишмердүүлүгү – Агенттиктин бул стандартына көпчүлүк деңгээлде шайкеш келет.**

## **5-СТАНДАРТ. ПРОФЕССОРДУК-ОКУТУУЧУЛАР КУРАМЫ.**

### **Стандарттын аныктамасы**

*Бул стандартка ылайык, Билим берүү программасынын алкагында окутуучуларынын компетенттүүлүгүнө ишеним болушу керек. Билим берүү программасы кызматкерлерин жумушка алуу жана алардын кесиптик өсүшүн өнүктүрүүдө адилеттүү жана ачык-айкын процесстерди колдонушу зарыл.*

*Профессордук-окутуучулук курамы (ПОК) билим берүү программасы камтыган бардык билим тармактары боюнча адистер менен камсыздалууга тийиш.*

*ПОК тиешелүү негизги билимге ээ болуп, квалификациясын системалуу түрдө жогорулатууга, кошумча билим алууга, стажировкалардан өтүүгө жана башка ушул сыяктуу иш-чараларга катышууга тийиш.*

*Маанилүү факторлордун бири – ПОКтун тиешелүү тармакта иш тажрыйбасынын болушу жана илимий-изилдөө долбоорлорун ишке ашыруу.*

*ПОК билим берүү программасын жалпы жакшыртууга жана анын айрым дисциплиналарын өркүндөтүүгө жигердүү катышууга тийиш.*

*Маанилүү факторлордун бири – окутуучулардын кесиптик коомдорго мүчө болуусу, стипендиялар жана гранттарды алуусу.*

*Окутуучулар илимий-изилдөө, долбоордук жана илимий-методикалык иштерди активдүү аткарышы керек, бул илимий-изилдөө жана илимий-методикалык иштер боюнча отчеттор, илимий конференцияларга катышуу жана илимий басылмалардын болушу менен тастыкталышы зарыл.*

*Ар бир окутуучу өзүнүн дисциплинасынын окуу планындагы ордун, анын мурунку жана кийинки дисциплиналар менен болгон байланышын билүүгө жана түшүндүрүүгө жөндөмдүү болушу керек. Ошондой эле, ал дисциплинанын адисти калыптандыруудагы окуу натыйжаларын камсыздоодогу ролун так түшүнүшү зарыл.*

*Билим берүү программасынын алкагында ПОК үчүн чыгармачылык, инсандык жана кесиптик өнүгүү үчүн ыңгайлуу шарттар түзүлгөн.*

### **Стандартка Колдонмо**

*Окутуучунун ролу жогорку сапаттагы билим берүүнүн жана Магистранттардын билимдерди, компетенцияларды жана көндүмдөрдү өздөштүрүүсүнүн негизги фактору болуп саналат. Магистранттардын ар түрдүүлүгү жана окуу натыйжаларына болгон жогорулатылган көңүл магистрке багытталган окутууну жана окутуунун жаңы ыкмаларын талап кылат, мында окутуучунун ролу да өзгөрөт.*

*Жогорку окуу жайлары өз кызматкерлеринин кесипкөйлүгү жана алардын натыйжалуу иштеши үчүн жагымдуу шарттарды түзүү боюнча негизги жоопкерчиликти өзүнө алышы керек. Мындай чөйрө:*

- *кызматкерлерди жумушка алуунун түшүнүктүү, ачык жана адилеттүү процессин белгилейт жана окутуучулук ишмердүүлүктүн маанилүүлүгүн тааныган иш шарттарын камсыз кылат;*
- *профессордук-окутуучулук курамдын кесиптик өнүгүүсүнө мүмкүнчүлүктөр түзүп, аны колдойт;*
- *билим берүү менен илимий-изилдөө иштеринин байланышын чыңдоо үчүн илимий ишмердүүлүктү колдойт;*
- *окутуу ыкмаларына инновацияларды киргизүүгө жана жаңы технологияларды колдонууга көмөктөшөт.*

### ***Жалпы баалоо:***

Стандарттын мазмунун талдоо көрсөткөндөй, 530300 «Психология» магистрдик программасын ишке ашыруу үчүн зарыл болгон квалификациялуу кадрдык потенциал калыптанган. Программада сабак берген негизги штаттык окутуучулардын басымдуу бөлүгү психология багыты боюнча түз профилдик же атайын кошумча билимге (кайра даярдоодон өткөн) ээ. Калган окутуучулар программадагы жалпы илимий (философия, чет тили) блокторундагы дисциплиналарды камсыз кылышат.

ПОК, АУП, студенттер менен маектешүүлөрдүн жүрүшүндө комиссия төмөнкү жыйынтыкка келди: окутуучулар өздөрүнүн кесиптик өнүгүүсү үчүн университет тарабынан түзүлгөн шарттарга (стимулдаштыруучу айлык акы, гранттар) канааттанбайт. Маектешүүлөрдүн жүрүшүндө айрым жаш окутуучулар үчүн чет тилдерин билүү деңгээлин жогорулатуу жана эл аралык долбоорлорго катышуу муктаждыгы бар болгону аныкталды. Берилген документтердин негизинде комиссия төмөнкүдөй жыйынтыкка келди, бул ПОКтун сапаттык курамы (илимдин докторлору жана кандидаттары) программанын стратегиялык максаттарын ишке ашырууга жетиштүү. Муну менен катар төмөнкүлөр белгиленет:

Артыкчылыктар: Окутуучулардын РИНЦ сыяктуу эл аралык базаларда макалаларынын бар экендиги. Кемчиликтер: Окутуучулардын өндүрүштүк (практикалык психология тармагында) тажрыйба алмашуусунун жетишсиздиги.

ПОКтун арасында КРнын билим берүүсүнө эмгек сиңирген кызматкерлердин жана психология тармагындагы эксперттердин болушу. Программада окутуучулардын инновациялык технологияларды жана аралыктан окутуу куралдарын (LMS Moodle, AVN) өздөштүрүүсүнө. Берилген далилдик база жана документтер ПОКтун квалификациясын жогорулатуунун бар экендигин тастыктайт, бул ошондой эле сертификаттардын жана өз ара сабактарга катышуу журналдарынын бар болушу менен тастыктайт. Бирок бул жерде чет өлкөлүк окутуучуларды (визитинг-профессорлорду) окуу процессине тартууну дагы да күчөтүү зарыл. Сабакта окутуучу менен студенттердин ортосунда ачык диалог жана академиялык эркиндик чөйрөсү түзүлгөнү. Респонденттер менен маектешүүлөр жана иштелип чыккан регламенттеги документтер (Педагогдун этикасы) студенттин инсандыгына урмат көрсөтүүнү окутуучулар тарабынан камсыз кылат. Айрыкча белгилөө керек, ББПда ПОКтун илимий-изилдөө иштеринин жыйынтыктары окуу процессине (автордук курстар, методикалык колдонмолор аркылуу) интеграцияланган.

### ***Артыкчылыктары:***

1. ПОКтун илимий потенциалы жана илимий даражалуулуктун бар болусу.
2. Окутуучулардын кесиптик өнүгүүсүнө университет тарабынан каржылык берилбесе дагы онугусу.
3. Кафедранын мүчөлөрүнүн илимий изилдөөлөрүнүн программанын профилине шайкештиги.

### ***Сунушталган чаралар:***

1. Окутуучулардын эл аралык деңгээлдеги гранттык программаларга (Erasmus+ ж.б.) активдүү катышуусун камсыздоо.
2. Чет тилдеринде (англис тилинде) сабак өтө алган окутуучулардын санын көбөйтүү үчүн атайын курстарды уюштуруу.

### ***Аткарууга милдеттүү сунуштар:***

1. Окутуучулардын кесиптик өнүгүүсүнө университет тарабынан каржылык берилиши
2. Дисциплиналардын өзгөчөлүгүнө жараша тиешелүү кесиптик профилдеги окутуучуларды тартуу жана кадрдык курамды оптималдаштыруу

***5-Стандарт боюнча комиссиянын чечими – ББПнын ишмердүүлүгү – Агенттиктин бул стандартына көпчүлүк деңгээлде шайкеш келет.***

## ***6-СТАНДАРТ. ИНФРАСТРУКТУРА, РЕСУРСТАР ЖАНА МАГИСТРАНТТАРДЫ КОЛДОО***

### ***Стандарттын аныктамасы***

*Бул стандартка ылайык, Билим берүү уюму/Билим берүү программасы окутуу жана окутуучулук ишмердүүлүгү үчүн жетиштүү ресурстарга жана каржылоого ээ болушу керек, Магистранттар үчүн жеткиликтүү жана ылайыктуу окуу материалдарын жана колдоо механизмдерин, анын ичинде ден соолук жана коопсуздук маселелерин камсыз кылууга тийиш.*

*Билим берүү программасында материалдык-техникалык жабдуулар туруктуу түрдө жаңыланып, өркүндөтүлүп жана кеңейтилип турушу зарыл.*

*Окуу аудиториялары, лабораториялар жана алардын жабдуулары заманбап болуп, билим берүү программасынын максаттарына жана күтүлгөн жыйынтыктарына шайкеш келиши керек. Инфраструктура, кызмат көрсөтүүлөр жана окуу ресурстары стейкхолдерлердин талаптары менен муктаждыктарын канааттандырууга тийиш. Магистранттар өз алдынча окуу жана изилдөө иштерин жүргүзүү үчүн жетиштүү мүмкүнчүлүктөргө ээ болушу керек.*

*Билим берүү программасы (Билим берүү уюму/бөлүмү) окуу үчүн зарыл болгон материалдарды камтыган китепканага ээ болушу керек: окуу, техникалык жана маалыматтык адабияттар, ар кандай мезгилдүү басылмалар ж.б.*

*Магистранттар менен окутуучулар үчүн маалыматтык ресурстарга (локалдык тармак, интернет) кирүүгө мүмкүнчүлүк берген компьютердик класстар жана терминалдар жеткиликтүү болушу зарыл.*

*Магистранттардын өз алдынча билим алуусу жана кесиптик, жеке өнүгүүсү үчүн ыңгайлуу билим берүү чөйрөсү түзүлүшү керек.*

*Инфраструктураны жакшыртуу боюнча пландаштырууда Магистранттар менен профессордук-окутуучулук курамдын күтүүлөрүн эске алуу механизми иштелип чыгып, колдонууга киргизилиши керек.*

*Билим берүү уюмунун жана Билим берүү программасынын жетекчилиги инфраструктураны өнүктүрүү жана академиялык, башка колдоо кызматтарын көрсөтүү аркылуу Магистранттар менен профессордук-окутуучулук курамдын муктаждыктарына өз убагында жооп кайтарышы зарыл. Билим берүү уюму бул ресурстардын жеткиликтүүлүгүн жана колдонулушун көзөмөлдөөгө тийиш.*

*Билим берүү программасынын деңгээлинде Магистранттар жана профессордук-окутуучулук курам үчүн кызмат көрсөтүүлөрдүн сапаты бааланып турушу керек.*

### **Стандартка Колдонмо**

*Натыйжалуу окутууну камсыз кылуу максатында, Билим берүү уюму/Билим берүү программасы Магистранттарды окуу процессинде колдоо жана жардам көрсөтүү үчүн керектүү окуу ресурстары менен камсыздоого тийиш. Мындай ресурстар материалдык (мисалы, китепканалар, окуу жабдуулары, маалыматтык-технологиялык инфраструктура) жана адамдык (мисалы, насаатчылар, кураторлор жана башка консультанттар) болушу мүмкүн.*

*Окуу ресурстарын бөлүштүрүү, пландаштыруу, Магистранттарды колдоо, ошондой эле студентке багытталган билим берүү жана ийкемдүү окутуу моделдерине өтүү учурунда ар түрдүү Магистранттардын (мисалы, иштегендер, бойго жеткендер, жарым-жартылай окугандар, чет өлкөлүк Магистранттар жана мүмкүнчүлүгү чектелгендер) муктаждыктары эске алынууга тийиш. Ошондой эле Билим берүү уюму/Билим берүү программасы тарабынан Магистранттардын сапаттуу билим алуусун камсыздоо үчүн зарыл болгон ресурстар, анын ичинде алардын ден соолугу жана коопсуздугуна байланышкан маселелер боюнча колдоо көрсөтүлүшү керек.*

*Магистранттарды колдоо чаралары жана шарттары ар кандай институционалдык контекстке жараша ар түрдүү форматта уюштурулушу мүмкүн. Ошого карабастан, ички сапатты камсыздоо системасы бардык ресурстардын белгиленген максаттарга шайкеш келишин, жеткиликтүүлүгүн жана Магистранттардын алар тууралуу маалымдуулугун кепилдейт.*

*Магистранттарды колдоо кызматтарын көрсөтүүдө техникалык жана административдик кызматкерлердин ролу маанилүү болуп саналат. Ошондуктан, алар тийиштүү квалификацияга ээ болуп, өз компетенцияларын жогорулатууга мүмкүнчүлүк алышы керек.*

### **Жалпы баалоо:**

Эксперттик комиссия «Психология» билим берүү программасынын Стандарт бнын талаптарына шайкештигин баалоо максатында өзүн-өзү баалоо отчетун, тиркелген документтерди, магистранттар менен профессордук-окутуучулук курамдын сурамжылоолорунун жыйынтыктарын, сабактарга катышуунун жана инфраструктураны көрүүнүн материалдарын комплекстүү талдоого алды.

Талдоонун жыйынтыгында төмөнкүлөр аныкталды:

*Материалдык-техникалык база.* Билим берүү программасы окуу процессин ишке ашыруу үчүн жетиштүү негизги инфраструктурага ээ. Аудиториялык фонд, адистештирилген лабораториялар, компьютердик класстар, китепкана жана электрондук ресурстарга жеткиликтүүлүк бар. Практикалык базалардын болушу, тышкы уюмдар менен кызматташуу жана заманбап техникалык окутуу каражаттарын колдонуу оң бааланат. Бирок инфраструктуранын сүрөттөлүшү негизинен сандык-сүрөттөөчү мүнөзгө ээ. Анын эффективдүүлүгүнө анализ берилген эмес. Бир магистрантка эсептегендеги камсыздалуу

көрсөткүчтөрү, ресурстарды пайдалануунун интенсивдүүлүгү, ошондой эле инфраструктура менен окуу натыйжаларынын ортосундагы байланыш көрсөтүлгөн эмес.

*Инклюзивдүү билим берүү.* Бөлүмдө коопсуз жана колдоочу билим берүү чөйрөсүн камсыздоо шарттары (медициналык тейлөө, спорттук инфраструктура, видеокезөмөл, ийкемдүү окутуу формалары) көрсөтүлгөн. Ар кандай категориядагы магистранттардын, анын ичинде иштеп окугандардын муктаждыктарын эске алуу оң аспект болуп саналат. Бирок инклюзивдүү билим берүү принциптерин ишке ашыруу негизинен декларативдик мүнөздө. Ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар үчүн адаптацияланган инфраструктуранын болушу жөнүндө маалымат жок. Инклюзивдүү ыкмаларды практикалык колдонуунун мисалдары келтирилген эмес. Ийкемдүү окутуу формаларынын эффективдүүлүгү жана магистранттардын канааттануу деңгээли тууралуу маалыматтар берилген эмес.

*Кызыкдар тараптардын пикирлерин эске алуу механизми.* Программада магистранттардын, окутуучулардын жана жумуш берүүчүлөрдүн арасында сурамжылоолор өткөрүлөт. Инфраструктураны жаңыртуунун айрым мисалдары келтирилген. Бирок механизм процедуралык деңгээлде гана сүрөттөлүп, анын натыйжалуулугу ачылган эмес. Сурамжылоолордун жыйынтыктары, алардын анализи жана алардын негизинде кабыл алынган башкаруучулук чечимдер көрсөтүлбөгөн. Инфраструктураны жаңыртуу системалуу пландаштырылбай, үзүндү мүнөздө жүргүзүлөт.

*Академиялык кеңеш берүү системасы.* Бул система нормативдик документтерге таянып иштейт. Ал академиялык мобилдүүлүккө, илимий изилдөөлөргө жана карьералык өсүүгө багытталган. Бирок система жалпы деңгээлде гана сүрөттөлгөн. Анын эффективдүүлүгү боюнча көрсөткүчтөр жок: магистранттарды камтуу, консультациялардын жыштыгы, канааттануу деңгээли жана академиялык натыйжаларга тийгизген таасири тууралуу маалыматтар берилген эмес.

*Магистранттарды колдоо системасы.* Бул бөлүмдө китепканалар, санариптик инфраструктура, медициналык жана социалдык кызматтар сыяктуу колдоо системасынын өнүккөндүгү көрсөтүлгөн. Бирок Өзүн-өзү баалоо отчетунда берилген материалдарда негизинен университеттин жалпы инфраструктурасын сүрөттөйт. Магистратуранын өзгөчөлүгү жетиштүү деңгээлде ачылган эмес.

*Сервис кызматтарын баалоо.* Магистранттарды сурамжылоо аркылуу кызматтарды баалоо практикасы бар. Бирок баалоо системалуу мүнөзгө ээ эмес. Так критерийлер, мониторингдин үзгүлтүксүздүгү жана көрсөткүчтөрдүн динамикасын талдоо жок. Берилген маалыматтар үзүндү мүнөздө.

SWOT-анализ инфраструктуранын негизги аспектилерин чагылдырганы менен, стратегиялык функцияны толук аткаарбайт. Күчтүү жактар атаандаштык артыкчылык катары эмес, жөн гана ресурс катары берилген. Мүмкүнчүлүктөр ишке ашыруу механизмдери менен бекемделген эмес. Тобокелдиктерди азайтуу чаралары көрсөтүлбөгөн.

*Уюштуруу аспектиери.* Кафедранын уюштуруу түзүмү эки топтон тургандыгы аныкталды. Бул кээ бир учурларда коллективдин ичиндеги ишмердүүлүктү координациялоодо кыйынчылыктарды жаратышы мүмкүн.

*Жыйынтыктап айтканда,* «Психология» билим берүү программасы Стандарт бнын талаптарына жарым-жартылай деңгээлде жооп берет. Бирок программанын далилдүүлүгүн, аналитикалык бөлүгүн жана башкаруу процесстеринин ачыктыгын күчөтүү зарыл.

### ***Артыкчылыктары:***

1. Практикалык базалар жана тышкы уюмдар менен кызматташуу. Бул магистранттардын кесиптик компетенцияларын калыптандырууга шарт түзөт.
2. Колдоочу билим берүү чөйрөсүнүн элементтери. Медициналык тейлөө, спорттук инфраструктура, видеокөзөмөл жана окутуунун ийкемдүү формалары уюштурулган.
3. Ар кандай категориядагы магистранттардын (анын ичинде иштеп окугандардын) муктаждыктарын эске алууга умтулуу.
4. Академиялык кеңеш берүү системасынын нормативдик негизде иштеши жана анын академиялык мобилдүүлүккө, илимий изилдөөлөргө, карьералык өсүүгө багытталышы.
5. Кайтарым байланыштын болушу (сурамжылоолор, инфраструктураны жаңыртуунун айрым мисалдары). Бул кызыкдар тараптардын муктаждыктарын эске алууга умтулууну көрсөтөт.

### ***Сунушталган чаралар:***

1. Инклюзивдүү билим берүүнү өнүктүрүү максатында билим берүү чөйрөсүнүн жеткиликтүүлүгүнө аудит жүргүзүү жана ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар үчүн адаптацияланган инфраструктураны (пандустар, тактилдик плиткалар, сурдо-аудиториялар) этап-этабы менен өркүндөтүү.
2. Ийкемдүү окутуу формаларынын эффективдүүлүгүн талдоону күчөтүү максатында дистанттык жана аралаш окутуунун магистранттардын академиялык натыйжаларына тийгизген таасирин изилдөө.
3. Кошумча кызматтарын баалоонун комплекстүү системасын иштеп чыгууда так критерийлерди, үзгүлтүксүз мониторингди жана көрсөткүчтөрдүн динамикасын талдоону караштыруу.
4. Кафедранын түзүмдүк тобунун ортосундагы координациялоо механизмдерин күчөтүү максатында командалык өз ара аракеттенүүнү жана корпоративдик маданиятты өнүктүрүү боюнча биргелешкен методикалык иш-чараларды жана стратегиялык сессияларды өткөрүү мүмкүнчүлүгүн кароо.

### ***Аткарууга милдеттүү сунуштар:***

1. Инфраструктуранын камсыздалуусун, жеткиликтүүлүгүн жана пайдалануу эффективдүүлүгүн чагылдырган сандык жана сапаттык көрсөткүчтөрдүн (KPI) системасын иштеп чыгуу жана киргизүү. Атап айтканда, бир магистрантка эсептегендеги камсыздалуу, аудиториялардын жүктөлүшү, лабораторияларды пайдалануунун статистикасы, санариптик ресурстарга жеткиликтүүлүк деңгээли боюнча көрсөткүчтөрдү аныктоо.
2. Ресурстардын (адистештирилген лабораториялар, компьютердик класстар, китепкана) окуу натыйжаларына жана кесиптик компетенцияларды калыптандырууга тийгизген таасирин көрсөтүү. Бул үчүн конкреттүү мисалдарды (изилдөөлөргө катышуу, публикациялар, практикалык кейстер, магистранттардын илимий долбоорлору) жана сандык маалыматтарды (конференцияларга катышуу, публикациялардын саны) берүү талап кылынат.
3. Инклюзивдүү билим берүү принциптерин ишке ашыруунун конкреттүү механизмдерин иштеп чыгуу жана документтештирүү. Ден соолугунун

мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар үчүн адаптацияланган инфраструктуранын болушун камсыз кылуу.

4. Кайтарым байланышты чогултуу жана талдоо процедураларын формалдаштыруу.
5. Сурамжылоолордун жыйынтыктарын сандык жана сапаттык форматта көрсөтүү, кабыл алынган башкаруучулук чечимдерди жана алардын билим берүү чөйрөсүн жакшыртууга тийгизген таасирин демонстрациялоо.
6. Академиялык кеңеш берүүнүн эффективдүүлүгүн баалоо системасын киргизүү. Магистранттарды камтуу, консультациялардын жыштыгы, канааттануу деңгээли жана академиялык натыйжаларга тийгизген таасири боюнча көрсөткүчтөрдү аныктоо, ошондой эле ийгиликтүү кейстерди (публикациялар, жумушка орношуу, академиялык мобилдүүлүк) көрсөтүү талап кылынат.
7. Материалдык-техникалык базаны модернизациялоонун орто мөөнөттүү планын иштеп чыгуу. Бул планда каржылоонун динамикасы жана программанын муктаждыктары эске алуу.
8. Инфраструктураны жаңыртуу жана билим берүү чөйрөсүн өнүктүрүү боюнча үзгүлтүксүз отчеттуулук системасын киргизүү.

**6-Стандарт боюнча комиссиянын чечими – ББПнын ишмердүүлүгү – Агенттиктин бул стандартына жарым-жартылай шайкеш келет.**

## **7-СТАНДАРТ: ОТЧЕТТУУЛУК, АЙКЫНДУУЛУК, МААЛЫМАТТЫ БАШКАРУУ ЖАНА АНЫН ИШЕНИМДҮҮЛҮГҮ. КООМЧУЛУКТУ МААЛЫМДОО.**

### **Стандарттын аныктамасы**

Билим берүү уюму/Билим берүү программасы өзүнүн билим берүү программаларын жана башка ишмердүүлүгүн натыйжалуу башкаруу үчүн тиешелүү маалыматтарды чогултуп, талдап жана колдонууга кепилдик бериши керек.

Бул стандартка ылайык, программаны ишке ашырууда башкаруунун ачык-айкын системасы иштеп, бардык стейкхолдерлер үчүн керектүү документтерге жана маалыматтарга жеткиликтүүлүк камсыздалышы керек.

Билим берүү программасын ишке ашырууда отчеттуулук принциптери сакталышы керек: коомчулукка жана бардык стейкхолдерлерге толук, системалуу жана ишенимдүү маалымат берүү.

Билим берүү программасынын жетекчилиги Магистранттар үчүн, ПОК жана башка стейкхолдерлер үчүн ачык жана жеткиликтүү экенин тастыктаган далилдерди камсыз кылат жана көрсөтөт.

Билим берүү программасында чечим кабыл алуунун ачык-айкын саясаты жана коомчулукту жана кызыкдар тараптарды объективдүү жана өз убагында маалымдоо механизмдери иштейт. Билим берүү уюму/Билим берүү программасы өз ишмердүүлүгү тууралуу

маалыматтарды жарыялап турууга тийиш, бул маалымат так, объективдүү, актуалдуу жана оңой жеткиликтүү болушу керек.

#### **Стандартка Колдонмо**

Ишенимдүү маалымат – бул чечим кабыл алуу үчүн жана кайсы нерсе натыйжалуу иштеп жатканын, кайсынысы жакшыртууну талап кыларын билүү үчүн зарыл шарт болуп саналат. Билим берүү программалары жана башка ишмердүүлүктөр боюнча маалыматтарды үзгүлтүксүз жана системалуу түрдө чогултуу жана талдоо процессинин натыйжалуу болушу ички сапатты камсыздоо системасынын ишине чоң салым кошот.

Маалыматтын кандайча чогултулушу билим берүү уюмунун түрүнө жана миссиясына жараша бир аз айырмаланышы мүмкүн. Бирок, төмөнкү маалыматтар өзгөчө маанилүү болуп саналат: негизги көрсөткүчтөр; Магистранттардын контингенти тууралуу маалымат; жетишкендиктери, окуу жетишкендиктери жана окуу жайдан чыгарылышы; Магистранттардын тандалган программаларга болгон канааттануусу; билим берүү ресурстарынын жана Магистранттарды колдоо кызматтарынын жеткиликтүүлүгү; бүтүрүүчүлөрдүн карьералык өсүшү.

Маалыматтарды чогултуу үчүн ар кандай ыкмалар колдонулушу мүмкүн. Маанилүүсү – Магистранттар жана кызматкерлер маалыматтарды топтоо жана талдоо, ошондой эле кийинки аракеттерди пландаштыруу процесстерине активдүү катышуусу.

Билим берүү уюмдарынын ишмердүүлүгү жөнүндө маалыматтар потенциалдуу Магистранттар, учурда окуп жаткан Магистранттар, бүтүрүүчүлөр, башка кызыкдар тараптар жана жалпы коомчулук үчүн пайдалуу болуп эсептелет.

Ошондуктан, билим берүү уюмдары өз ишмердүүлүгү тууралуу маалыматтарды сунуштап турушу керек. Бул маалыматтар төмөнкүлөрдү камтышы зарыл: сунушталган программалар жана кабыл алуу критерийлери, бул программалар боюнча күтүлгөн окуу натыйжалары, ыйгарылган квалификациялар, окутуу жана үйрөтүү ыкмалары, баалоо жол-жоболору жана өтүү баллдары, Магистранттар үчүн окуу мүмкүнчүлүктөрү, ошондой эле бүтүрүүчүлөрдүн жумушка орношуу мүмкүнчүлүктөрү тууралуу маалымат.

#### **Жалпы баалоо:**

77–80-беттерде программада маалыматтарды чогултуу жана талдоо процесстери, расмий сайт, социалдык тармактар, MyEDU жана ЭДОС сыяктуу каналдар, ачык эшик күндөрү, анкеталар жана «ишеним кутучасы» аркылуу айкын башкаруу камсыздалары сүрөттөлөт. 105–109-беттерде сурамжылоолор, силлабустар, ПОК материалдары, жолугушуулардын протоколдору жана башка далилдик базага көп сандаган шилтемелер берилген. Бул – маалыматтык инфраструктура жана документтик ачыктык үчүн базалык негиз бар экенин көрсөтөт.

Программа коомчулукка өз жетишкендиктери жөнүндө маалыматты жеткирүүгө да аракет кылат: магистранттардын конференциялары жана макалалары боюнча конкреттүү кейстер 42–45 жана 54–55-беттерде берилген; инновациялар катары гибриддик окутуу, MyEDU, инклюзивдик лаборатория, психологиялык лаборатория, AI жана санариптик чөйрө боюнча модулдар 7, 8, 35, 38, 70–72-беттерде көрсөтүлгөн. Бирок маалыматтарды башкаруунун эң маанилүү талаптары – ишенимдүүлүк, салыштырмалуулук, бирдиктүү эсеп жана ачык аналитика – ушул отчетто толук камсыздалган эмес.

Контингент боюнча 84 жана 29 деген эки башка сан, даражалуу ПОК курамы боюнча бири-бирине дал келбеген таблицалар, 100%дан ашкан пайыздык үлүштөр, ИИИ катышуучулары расмий контингенттен көп болуп көрүнгөн учурлар, 2018 жана 2026-жылдардын аралаш даталары – маалыматты верификациялоо баскычынын начарлыгын көрсөтөт. Ошондой эле бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуу пайызы берилгени менен, абсолюттук бүтүрүүчүлөрдүн саны көрсөтүлгөн эмес; ПОКтун жалпы публикациялары да

бирдиктүү статистика түрүндө жыйнакталган эмес; программалык веб-баракты жаңыртуу графиги, жооптуу адамы жана ачык КРІ-дэшборду көрсөтүлгөн эмес.

Демек, маалымат ачыктыгынын базалык механизмдери бар, бирок алар дагы эле бирдиктүү, текшерилген жана коомчулукка ишенимдүү аналитика берген башкаруу системасына айланып бүтө элек. Ушул себептен 7-стандарт боюнча баа эң этият ыкма менен чыгарылды.

Жыйынтыктап айтканда, 530300 «Психология (атайын билим берүү)» магистратура программасы мазмундук, кадрдык жана уюштуруучулук негизде калыптанган, практика-интеграцияланган жана өзгөчө муктаждыгы бар балдар менен иштөө үчүн адис даярдоого багытталган маанилүү программа катары бааланат. Программанын күчтүү тарабы – анын регион үчүн уникалдуулугу, магистранттардын илимий активдүүлүгү, санариптик окутуу инструменттерин колдонушу жана профилдик базалар менен иштөөсү. Ошол эле учурда негизги тобокелдик маалыматтарды башкарууда топтолгон: бирдиктүү реестр, сандык аналитика, ачык отчеттуулук жана көрсөткүчтөрдүн ишенимдүүлүгү күчөтүлмөйүнчө 6–7-стандарттар боюнча толук шайкештикке жетишүү кыйын болот. Бул тыянак өзүн-өзү баалоо отчетунун документтик маалыматтары жана интервьюлар боюнча катталган эксперттик жыйынтыктар менен негизделет.

Төмөндө милдеттүү сунуштарды ишке ашыруунун сунушталган картасы берилет. Жооптуу түзүмдөр программа боюнча отчетто көрсөтүлгөн уюштуруу структурасына шайкеш аныкталды: психология кафедрасы, институт дирекциясы, окутуунун сапаты жана методикалык камсыздоо бөлүмү, карьера борбору, эл аралык байланыштар департаменти, ИТ/санариптик колдоо кызматы, китепкана жана академиялык кеңеш берүү кызматы.

| Багыт                | Милдеттүү аракет                                                                                            | Жооптуу түзүм                                    | Мөөнөтү                            |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|------------------------------------|
| Стратегия жана КРІ   | Программанын стратегиялык индикаторлорунун бирдиктүү матрицасын иштеп чыгуу                                 | Психология кафедрасы; институт дирекциясы; ОСМКБ | 2026-жылдын сентябрына чейин       |
| Ички сапат системасы | Семестрлик аналитика жана кабыл алынган чечимдердин QA-реестрин киргизүү                                    | Психология кафедрасы; ОСМКБ                      | 2026–2027-окуу жылынын I жарымында |
| ОН мониторинги       | Окуу натыйжаларына жетүүнү бүтүрүүчүлөр/магистранттар/жумуш берүүчүлөр кесилишинде санариптик мониторингдөө | Психология кафедрасы; Карьера борбору; ОСМКБ     | 2026-жылдын декабрына чейин        |
| Окуу процесси        | Силлабус жана ОМКларды ОНго байланган СӨИ, баалоо критерийлери, пререквизит/постреквизит менен толуктоо     | Психология кафедрасы; институттун ОМКсы          | 2026-жылдын декабрына чейин        |

|                     |                                                                                                                  |                                                                      |                                         |
|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| Кадрдык өнүгүү      | ПОКтун чет тил, долбоор, стажировка жана басылмалар боюнча өнүгүү планын бекитүү                                 | Институт дирекциясы; кадр бөлүмү; эл аралык байланыштар департаменти | 2027-жылдын март айына чейин            |
| Инфраструктура      | Ресурстар жана сервистер боюнча КРІ системасын жана жеткиликтүүлүк аудитин иштеп чыгуу                           | Институт дирекциясы; ОСМКБ; IT кызматы; чарба бөлүмү                 | 2027-жылдын июнуна чейин                |
| Инклюзивдүүлүк      | Инклюзивдүү инфраструктура жана колдоо процедураларын документтештирүү                                           | Институт дирекциясы; психология кафедрасы; социалдык кызматтар       | 2027-жылдын июнуна чейин                |
| Маалыматты башкаруу | Контингент, ПОК, жумушка орношуу, публикациялар жана мобилдүүлүк боюнча бирдиктүү верификацияланган реестр түзүү | Психология кафедрасы; IT кызматы; Карьера борбору                    | 2026-жылдын октябрына чейин             |
| Ачык отчеттуулук    | Программалык сайтта жылдык ачык аналитикалык отчеттуу жана жетишкендиктер реестрин жарыялап туруу                | Психология кафедрасы; институттун маалыматтык жооптуусу              | 2026-жылдын декабрынан тартып туруктуу  |
| Айкын башкаруу      | Жооптуу адис жана жарыялоо графиги менен веб-ресурстарды үзгүлтүксүз жаңыртуу                                    | Институт дирекциясы; IT/медиа жооптуу                                | 2026-жылдын сентябрынан тартып туруктуу |

Ушул картадагы милдеттүү аракеттер биринчи кезекте маалыматтын ишенимдүүлүгүн жогорулатууга, андан кийин сапатты аналитикалык башкарууга жана акырында коомчулукка ачык отчеттуулукту бекемдөөгө багытталган. Эгерде көрсөтүлгөн чаралар белгиленген мөөнөттөрдө аткарылса, кийинки циклде 6 жана 7-стандарттар боюнча шайкештик деңгээлин олуттуу жогорулатууга толук мүмкүнчүлүк бар.

**Артыкчылыктары:**

1. Негизги документтерди сактоочу жана маалымат алмашууну колдоочу санариптик чөйрө бар.
2. Бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусу, магистранттардын жетишкендиктери жана мобилдүүлүгү боюнча айрым сандык маалыматтар топтолот.
3. Магистранттардын илимий жетишкендиктери жана программанын инновациялык иштери боюнча конкреттүү мисалдар берилген.
4. Коомчулукка маалымат жеткирүү үчүн бир нече канал колдонулат.

***Сунушталган чаралар:***

1. Бирдиктүү маалыматтык-аналитикалык панелди түзүү мүмкүнчүлүгүн кароо сунушталат.
2. Жыл сайын контингент, ПОК, ишке орношуу, публикация, мобилдүүлүк жана канааттануу боюнча коомчулукка арналган кыскача отчет даярдоо максатка ылайык болот.
3. Веб-ресурстардагы маалыматтарды жаңыртуу мөөнөттөрүн регламенттештирүү каралышы сунушталат.

***Аткарууга милдеттүү сунуштар:***

1. Маалыматтарды чогултуу, текшерүү, сактоо жана жарыялоо процесстерин бирдиктүү электрондук реестр/дэшборд негизинде системалаштыруу, көрсөткүчтүн ээси жана жооптуу кызмат адамы көрсөтүлүшүү.
2. Контингент, даражалуу ПОК, бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусу, публикациялар, мобилдүүлүк, канааттануу жана ресурстарды пайдалануу боюнча бирдиктүү жана верификацияланган жылдык ачык аналитикалык отчеттү камсыз кылуу.
3. Программалык сайтты, социалдык тармактарды жана маалыматтык баракты үзгүлтүксүз жаңыртуу ишин активдештирүү; бул үчүн жооптуу редакторду/администраторду жана жарыялоо графигин бекитүү.
4. Өзүн-өзү баалоо отчетундагы карама-каршы көрсөткүчтөрдү, даталарды, пайыздык эсептөөлөрдү жана аларга негиз болгон протоколдорду/реестрлерди кайра карап чыгуу.
5. Чечимдердин айкындуулугун: окуу планы, тандоо курстары, баалоо эрежелери, магистранттардын жетишкендиктери жана мониторинг жыйынтыктары боюнча маалыматтын коомчулукка ачык жеткирилишин күчөтү.

***7-Стандарт боюнча комиссиянын чечими – ББПнын ишмердүүлүгү – Агенттиктин бул стандартына жарым-жартылай шайкеш келет.***

## ББУ/ББП АРТЫКЧЫЛЫКТАРЫ

| <b>Стандарт</b>   | <b>ББУ/ББП АРТЫКЧЫЛЫКТАРЫ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Стандарт 1</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Миссия, стратегиялык максаттар жана программанын өнүгүү планы документтик негизде бекитилген.</li> <li>2. Программанын өнүгүү стратегиясы университеттин жалпы стратегиялык багыты менен шайкеш түзүлгөн.</li> <li>3. Стратегиялык планда стейкхолдерлер менен иштөө, мобилдүүлүк, БКФ, материалдык база жана илимий иштер боюнча өзүнчө милдеттер каралган.</li> <li>4. Миссия жана стратегия боюнча маалыматтар коомчулукка жеткиликтүү форматтарда берилет.</li> </ol> |
| <b>Стандарт 2</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ички сапатты камсыздоо боюнча документтик жана уюштуруучулук база түзүлгөн.</li> <li>2. AVN/MyEDU, анонимдүү анкеталоо жана «ишеним кутучасы» сыяктуу кайтарым байланыш инструменттери колдонулат.</li> <li>3. Стейкхолдерлер менен жолугушуу, окуу планын жаңылоо жана аккредитациялык процедуралар үзгүлтүксүз жүргүзүлөт.</li> <li>4. Окуу-методикалык материалдарды ички/сырткы рецензиялоо практикасы бар.</li> </ol>                                                |
| <b>Стандарт 3</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Окутуунун максаттары жана натыйжалары иш берүүчүлөрдүн (мисалы, «Аруулан», «Гармония» борборлору) сунуштарын эске алуу менен иштелип чыккан.</li> <li>2. Программанын инклюзивдик жана атайын билим берүү чөйрөсү үчүн адистерди даярдоодогу уникалдуулугу.</li> <li>3. Окуу натыйжаларынын эл аралык стандарттарга (мисалы, Евразия улуттук университетинин тажрыйбасы) шайкештиги.</li> </ol>                                                                           |
| <b>Стандарт 4</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Окуу планынын эмгек рыногунун талаптарына жана МББСга (2025) шайкештиги.</li> <li>2. Студентке багытталган окутуунун алкагында интерактивдүү усулдардын жана санариптик технологиялардын (AVN, электрондук китепкана) колдонулушу.</li> <li>3. Магистрлердин илимий-изилдөө иштеринин практикалык багыттуулугу (атайын билим берүү чөйрөсүндө).</li> </ol>                                                                                                                |
| <b>Стандарт 5</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ПОКтун илимий потенциалы жана илимий даражалуулуктун бар болусу.</li> <li>2. Окутуучулардын кесиптик өнүгүүсүнө университет тарабынан каржылык берилбесе дагы онугусу.</li> <li>3. Кафедранын мүчөлөрүнүн илимий изилдөөлөрүнүн программанын профилине шайкештиги.</li> </ol>                                                                                                                                                                                             |

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Стандарт 6</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Практикалык базалар жана тышкы уюмдар менен кызматташуу. Бул магистранттардын кесиптик компетенцияларын калыптандырууга шарт түзөт.</li> <li>2. Колдоочу билим берүү чөйрөсүнүн элементтери. Медициналык тейлөө, спорттук инфраструктура, видеокөзөмөл жана окутуунун ийкемдүү формалары уюштурулган.</li> <li>3. Ар кандай категориядагы магистранттардын (анын ичинде иштеп окугандардын) муктаждыктарын эске алууга умтулуу.</li> <li>4. Академиялык кеңеш берүү системасынын нормативдик негизде иштеши жана анын академиялык мобилдүүлүккө, илимий изилдөөлөргө, карьералык өсүүгө багытталышы.</li> <li>5. Кайтарым байланыштын болушу (сурамжылоолор, инфраструктураны жаңыртуунун айрым мисалдары). Бул кызыкдар тараптардын муктаждыктарын эске алууга умтулууну көрсөтөт.</li> </ol> |
| <b>Стандарт 7</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Негизги документтерди сактоочу жана маалымат алмашууну колдоочу санариптик чөйрө бар.</li> <li>2. Бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусу, магистранттардын жетишкендиктери жана мобилдүүлүгү боюнча айрым сандык маалыматтар топтолот.</li> <li>3. Магистранттардын илимий жетишкендиктери жана программанын инновациялык иштери боюнча конкреттүү мисалдар берилген.</li> <li>4. Коомчулукка маалымат жеткирүү үчүн бир нече канал колдонулат.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

## СУНУШТАЛГАН ЧАРАЛАР

| <b>Стандарт</b>   | <b>СУНУШТАР</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Стандарт 1</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Стратегиялык пландын ар бир милдетине сандык жана сапаттык индикаторлорду дагы так байлоо мүмкүнчүлүгүн кароо сунушталат.</li> <li>2. Жылдык стратегиялык аткаруунун кыскача ачык аналитикалык отчеттун программалык деңгээлде жарыялап туруу каралышы сунушталат.</li> <li>3. Стейкхолдерлерди маалымдоо календарын өзүнчө документ катары бекемдөө максатка ылайык болот.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Стандарт 2</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Сапат кепилдигинин натыйжалуулугун көрсөткөн жарым жылдык дэшбордду киргизүү мүмкүнчүлүгүн кароо сунушталат.</li> <li>2. Стейкхолдерлердин канааттануу жыйынтыктарын кыскача инфографика/аналитика түрүндө программалык деңгээлде жарыялоо максатка ылайык болот.</li> <li>3. ПОКтун компетенттүүлүгүн баалоо критерийлерин бирдиктүү формага салуу каралышы сунушталат.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Стандарт 3</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Окутуунун методикасын заманбап интерактивдүү ыкмалар менен жакшыртуу жана инклюзия боюнча конок лекцияларын көбөйтүү.</li> <li>2. Программанын стратегиялык максаттарына «Дефектология» багытын кошуу мүмкүнчүлүгүн карап чыгуу.</li> <li>3. Окутуучулар үчүн корпоративдик маданиятты чыңдоо максатында тимбилдинг иш-чараларын уюштуруу.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Стандарт 4</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Студенттердин англис тилин өздөштүрүүсүнө көбүрөөк басым жасоо менен, чет өлкөлүк ЖОЖдорго тышкы академиялык мобилдүүлүктү кеңейтүү.</li> <li>2. Бүтүрүүчүлөрдүн мониторинги боюнча иш берүүчүлөр менен кайтарым байланыш механизмдерин андан ары санариптештирүү.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Стандарт 5</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Окутуучулардын эл аралык деңгээлдеги гранттык программаларга (Erasmus+ ж.б.) активдүү катышуусун камсыздоо.</li> <li>2. Чет тилдеринде (англис тилинде) сабак өтө алган окутуучулардын санын көбөйтүү үчүн атайын курстарды уюштуруу.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Стандарт 6</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Инклюзивдүү билим берүүнү өнүктүрүү максатында билим берүү чөйрөсүнүн жеткиликтүүлүгүнө аудит жүргүзүү жана ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар үчүн адаптацияланган инфраструктураны (пандустар, тактилдик плиткалар, сурдо-аудиториялар) этап-этабы менен өркүндөтүү.</li> <li>2. Ийкемдүү окутуу формаларынын эффективдүүлүгүн талдоону күчөтүү максатында дистанттык жана аралаш окутуунун магистранттардын академиялык натыйжаларына тийгизген таасирин изилдөө.</li> <li>3. Кошумча кызматтарын баалоонун комплекстүү системасын иштеп чыгууда так критерийлерди, үзгүлтүксүз мониторингди жана көрсөткүчтөрдүн динамикасын талдоону караштыруу.</li> </ol> |

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                   | 4. Кафедранын түзүмдүк тобунун ортосундагы координациялоо механизмдерин күчөтүү максатында командалык өз ара аракеттенүүнү жана корпоративдик маданиятты өнүктүрүү боюнча биргелешкен методикалык иш-чараларды жана стратегиялык сессияларды өткөрүү мүмкүнчүлүгүн кароо.                                                                                                                                            |
| <b>Стандарт 7</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Бирдиктүү маалыматтык-аналитикалык панелди түзүү мүмкүнчүлүгүн кароо сунушталат.</li> <li>2. Жыл сайын контингент, ПОК, ишке орношуу, публикация, мобилдүүлүк жана канааттануу боюнча коомчулукка арналган кыскача отчет даярдоо максатка ылайык болот.</li> <li>3. Веб-ресурстардагы маалыматтарды жаңыртуу мөөнөттөрүн регламенттештирүү каралышы сунушталат.</li> </ol> |

## АТКАРУУГА МИЛДЕТТҮҮ СУНУШТАР

| <b>Стандарт</b>   | <b>СУНУШТАР</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Стандарт 1</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. 2024–2027-жылдарга карата программанын стратегиялык индикаторлорунун (KPI) бирдиктүү матрицасын, ар бир көрсөткүч үчүн базалык маанини, максаттуу маанини жана эсептөө методикасын көрсөтүү менен иштеп чыгуу.</li> <li>2. Стратегиянын аткарылышы боюнча жылдык программалык отчеттун кафедрада, институттун окумуштуулар кеңешинде каралышын жана анын кыскача версиясынын ачык булактарда жарыяланышын камсыз кылуу.</li> <li>3. Стейкхолдерлер менен коммуникация жүргүзүүнүн жооптуу адамын, мөөнөтүн жана каналдарын көрсөткөн программалык регламентти системалаштыруу.</li> </ol>                                                             |
| <b>Стандарт 2</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ББП боюнча ички сапатты камсыздоонун негизги көрсөткүчтөрүнүн бирдиктүү матрицасын: магистранттардын жетишүүсү, канааттануу, ПОКтун компетенттүүлүгү, бүтүрүүчүлөрдүн траекториясы, академиялык мобилдүүлүк жана окутуу ресурстары боюнча иштеп чыгуу.</li> <li>2. Ар бир семестрдин жыйынтыгы боюнча сурамжылоолордун, мониторингдин жана кабыл алынган чечимдердин протоколдук жана аналитикалык талдоосун камсыз кылуу.</li> <li>3. Сурамжылоолордун жыйынтыктары жана алардын негизинде көрүлгөн чаралар боюнча кыскача ачык отчеттуулукту программалык сайтта жана институттун маалыматтык ресурстарында жайгаштырууну активдештирүү.</li> </ol> |
| <b>Стандарт 3</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Санариптик мониторингди киргизүү: Бүтүрүүчүлөрдүн окутуу натыйжаларына жетүүсүн баалоо үчүн маалыматтарды системалуу чогултуучу жана талдоочу санариптик инструменттерди иштеп чыгуу.</li> <li>2. Эл аралык эксперттерди тартуу: Окуу натыйжаларын эл аралык деңгээлге шайкеш келтирүү үчүн чет өлкөлүк эксперттерди жана конок лекторлорду тартууну системалаштыруу.</li> <li>3. Окуу планын адаптациялоо: Башка бакалаврдык багыттардан келген магистранттар үчүн теңдөөчү курстарды (выравнивающие курсы) милдеттүү түрдө киргизүү жана коррекциялык педагогика боюнча сааттарды көбөйтүү.</li> </ol>                                              |
| <b>Стандарт 4</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Силлабустарда жана ОМКларда студенттердин өз алдынча иштеринин (СӨИ) мазмунун жана баалоо критерийлерин окутуунун натыйжаларына жетүүгө багытталган тапшырмалар менен дагы да конкреттүү толуктоо.</li> <li>2. Студенттердин жетишкендиктери боюнча маалыматтарды ББУ/ББП сайты (redfak.oshsu.kg) жана AVN порталында жарыялоо.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Стандарт 5</b> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Окутуучулардын кесиптик өнүгүүсүнө университет тарабынан каржылык берилиши</li> <li>2. Дисциплиналардын өзгөчөлүгүнө жараша тиешелүү кесиптик профилдеги окутуучуларды тартуу жана кадрдык курамды оптималдаштыруу</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Стандарт 6</b></p> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Инфраструктуранын камсыздалуусун, жеткиликтүүлүгүн жана пайдалануу эффективдүүлүгүн чагылдырган сандык жана сапаттык көрсөткүчтөрдүн (KPI) системасын иштеп чыгуу жана киргизүү. Атап айтканда, бир магистрантка эсептегендеги камсыздалуу, аудиториялардын жүктөлүшү, лабораторияларды пайдалануунун статистикасы, санариптик ресурстарга жеткиликтүүлүк деңгээли боюнча көрсөткүчтөрдү аныктоо.</li> <li>2. Ресурстардын (адистештирилген лабораториялар, компьютердик класстар, китепкана) окуу натыйжаларына жана кесиптик компетенцияларды калыптандырууга тийгизген таасирин көрсөтүү. Бул үчүн конкреттүү мисалдарды (изилдөөлөргө катышуу, публикациялар, практикалык кейстер, магистранттардын илимий долбоорлору) жана сандык маалыматтарды (конференцияларга катышуу, публикациялардын саны) берүү талап кылынат.</li> <li>3. Инклюзивдүү билим берүү принциптерин ишке ашыруунун конкреттүү механизмдерин иштеп чыгуу жана документтештирүү. Ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар үчүн адаптацияланган инфраструктуранын болушун камсыз кылуу.</li> <li>4. Кайтарым байланышты чогултуу жана талдоо процедураларын формалдаштыруу.</li> <li>5. Сурамжылоолордун жыйынтыктарын сандык жана сапаттык форматта көрсөтүү, кабыл алынган башкаруучулук чечимдерди жана алардын билим берүү чөйрөсүн жакшыртууга тийгизген таасирин демонстрациялоо.</li> <li>6. Академиялык кеңеш берүүнүн эффективдүүлүгүн баалоо системасын киргизүү. Магистранттарды камтуу, консультациялардын жыштыгы, канааттануу деңгээли жана академиялык натыйжаларга тийгизген таасири боюнча көрсөткүчтөрдү аныктоо, ошондой эле ийгиликтүү кейстерди (публикациялар, жумушка орношуу, академиялык мобилдүүлүк) көрсөтүү талап кылынат.</li> <li>7. Материалдык-техникалык базаны модернизациялоонун орто мөөнөттүү планын иштеп чыгуу. Бул планда каржылоонун динамикасы жана программанын муктаждыктары эске алуу.</li> <li>8. Инфраструктураны жаңыртуу жана билим берүү чөйрөсүн өнүктүрүү боюнча үзгүлтүксүз отчеттуулук системасын киргизүү.</li> </ol> |
| <p><b>Стандарт 7</b></p> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Маалыматтарды чогултуу, текшерүү, сактоо жана жарыялоо процесстерин бирдиктүү электрондук реестр/дэшборд негизинде системалаштыруу, көрсөткүчтүн ээси жана жооптуу кызмат адамы көрсөтүлүшүү.</li> <li>2. Контингент, даражалуу ПОК, бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусу, публикациялар, мобилдүүлүк, канааттануу жана ресурстарды пайдалануу боюнча бирдиктүү жана</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>верификацияланган жылдык ачык аналитикалык отчётту камсыз кылуу.</p> <p>3. Программалык сайтты, социалдык тармактарды жана маалыматтык баракты үзгүлтүксүз жаңыртуу ишин активдештирүү; бул үчүн жооптуу редакторду/администраторду жана жарыялоо графигин бекитүү.</p> <p>4. Өзүн-өзү баалоо отчетундагы карама-каршы көрсөткүчтөрдү, даталарды, пайыздык эсептөөлөрдү жана аларга негиз болгон протоколдорду/реестрлерди кайра карап чыгуу.</p> <p>5. Чечимдердин айкындуулугун: окуу планы, тандоо курстары, баалоо эрежелери, магистранттардын жетишкендиктери жана мониторинг жыйынтыктары боюнча маалыматтын коомчулукка ачык жеткирилишин күчөтү.</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

*Тиркемелер :*

**1-тиркеме. Эксперттик комиссиянын мүчөлөрүнүн биографиялары**

**2-тиркеме. Эксперттик комиссиянын ББУга сапарынын программасы**

**3-тиркеме. Окуу натыйжаларынын тизмеси**

**4-тиркеме. Эксперттик комиссиянын мүчөлөрү тарабынан талданган документтердин жана иштердин тизмеси**

## **1-туркеме. ЭКСПЕРТТИК КОМИССИЯНЫН МҮЧӨЛӨРҮНҮН БИОГРАФИЯЛАРЫ**

1. **Пулатова Гульнара Тулановна**, экономика илимдеринин кандидаты, доцент, Батырали Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек эл аралык университетинин Окуу бөлүмүнүн башчысы, EdNet агенттигинин сапатты камсыздоо системасы боюнча эксперти;
2. **Жакшылыкова Тинатин Азискановна**, «Психология» кафедрасынын башчысы, «Ала-Тоо» эл аралык университети, улук илимий кызматкер;
3. **Хан Надежда Романовна**, философия илимдеринин кандидаты, Италиянын Рим шаарындагы Антонианум университетинин профессору, Борбор Азия өлкөлөрүн изилдөөчү “Faith and Reason” илимий институтунун эксперти;
4. **Дуйшо кызы Нуржан**, саясий илимдеринин кандидаты, Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Ж. Абдрахманов атындагы Мамлекеттик башкаруу Академиясынын Магистратура программасынын доценти;
5. **Койчуманова Чолпон Урушбековна**, тарых илимдеринин доктору, профессор, КР УИАнын мүчө-корреспонденти, И. Арабаев атындагы КМУнун Э.Ж. Маанаев атындагы Тарых жана социалдык-укуктук билим берүү институтунун директору;
6. **Онкошова Гульнара Калмаковна**, Көп функциялуу "Гармония" коомдук бирикмесинин жетекчиси;
7. **Арынова Наргиза Сапаралиевна**, экономика илимдеринин кандидаты, Батырали Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек эл аралык университетинин билим берүүнүн сапатын камсыздоо жана мониторинг бөлүмүнүн башчысы, EdNet агенттигинин сапатты камсыздоо системасы боюнча эксперти;
8. **Садырова Гулзат Камчыбековна**, К.Скрябин атындагы Кыргыз Улуттук Агрардык Университетинин Сапат, аккредитация жана лицензиялоо бөлүмүнүн башчысы. EdNet агенттигинин сапатты камсыздоо жана аккредитациялоо боюнча эксперти;
9. **Нургалиева Алмагуль Шаймуратовна**, экономика илимдеринин кандидаты, профессор, С. Сейфуллин атындагы Казак агротехникалык изилдөө университетинин академиялык маселелер боюнча департаментинин директорунун орун басары;
10. **Нарынгуль Маргазиева**, PhD, доценттин милдетин аткаруучу, Кыргыз-Түрк «Манас» университетинин туризм факультетинин деканынын орун басары;
11. **Мусабекова Зинат Ракымовна**, химия илимдеринин кандидаты, доцент, Ж. Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин химия жана химиялык технология факультетинин ЮНЕСКО физикалык жана коллоиддик химия кафедрасынын башчысы;
12. **Шаршеев Эрмек Сабырович**, техникалык илимдердин кандидаты, доцент, Б. Н. Ельцин атындагы Кыргыз-Россия Славян университетинин Архитектура, дизайн жана курулуш факультетинин «Экология жана өзгөчө кырдаалдарда коргонуу» кафедрасынын доценти;

13. Сулайманова Майрамгул Азизбековна, А. Мырсабеков атындагы Ош мамлекеттик педагогикалык университетинин «Химия» багыты боюнча ТТГФ тобунун 4-курс студенти.

## 2-туркеме. ЭКСПЕРТТИК КОМИССИЯНЫН ББУГА САПАРЫНЫН ПРОГРАММАСЫ

**Образовательная организация:** Ошский Государственный Университет

**Аккредитуемые программы:** 531800 «Европоведение» (бакалавриат), 530300 «Психология» (магистратура), 530400 «История» (магистратура), 580900 «Государственное и муниципальное управление» (магистратура).

**Адрес:** Кыргызская Республика, г. Ош, ул. Масалиева 91

**Дата:** 06-07 апреля 2026 года

### КЛАСТЕР 1 – уровень ВПО

| Время                    | Мероприятие                                                                                                                                                                                                                                    | Участники                                 | Ауд |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-----|
| <b>06 апреля 2026 г.</b> |                                                                                                                                                                                                                                                |                                           |     |
| 08.30 - 8.50             | Сбор в главном корпусе                                                                                                                                                                                                                         | Экспертная комиссия                       |     |
| 09.00 -09.20             | Встреча с ректором ОшГУ<br><i>Совместная встреча с экспертными комиссиями двух кластеров (1,2)</i>                                                                                                                                             | Список респондентов указан в Приложении 1 |     |
| 09.20 -10.00             | Интервью с АУП: проректора, представители Отдела обеспечения качества, Учебного отдела, Отдела науки, Отдела человеческих ресурсов, Отдела международных отношений<br><i>Совместное интервью с экспертными комиссиями двух кластеров (1,2)</i> | Приложение 1                              |     |
| 10.00 - 11.55            | Интервью с рабочими группами и руководителями образовательных программ всех ОП Кластера 1                                                                                                                                                      | Приложение 1                              |     |
| <b>12.00 -12.55</b>      | <b>Обед</b>                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Экспертная комиссия</b>                |     |
| 13.05- 13.40             | Интервью с ППС ОП «Европоведение» (Б)                                                                                                                                                                                                          | Приложение 1                              |     |
| 13.45-14.20              | Интервью с ППС ОП «Психология» (М)                                                                                                                                                                                                             | Приложение 1                              |     |
| 14.25- 15.10             | Интервью с ППС ОП «История» (М)                                                                                                                                                                                                                | Приложение 1                              |     |
| 15.15- 15.50             | Интервью с ППС ОП «Государственное и муниципальное управление» (М)                                                                                                                                                                             | Приложение 1                              |     |
| 15.55- 17.20             | Интервью с магистрантами ОП «Психология», «История», «Государственное и муниципальное управление»                                                                                                                                              | Приложение 1                              |     |
| 17.25 – 17.45            | Посещение занятий уровня магистратура                                                                                                                                                                                                          | Экспертная комиссия                       |     |
| 17.50-18.10              | <b>Подведение итогов первого дня</b>                                                                                                                                                                                                           | Экспертная комиссия                       |     |
| <b>07 апреля 2026</b>    |                                                                                                                                                                                                                                                |                                           |     |

|                                                                               |                                                                                                                                 |                                                          |  |
|-------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|--|
| 08.45                                                                         | Сбор в вузе                                                                                                                     | Экспертная комиссия                                      |  |
| 08.50- 09.35                                                                  | Интервью со студентами программы «Европоведение» (Б)                                                                            | Список респондентов указан в Приложении 1                |  |
| 09.40 - 10.00                                                                 | Посещение занятий уровня бакалавриат                                                                                            | Расписание программ Кластера 3                           |  |
| 10.00 – 10.55                                                                 | Интервью с выпускниками всех образовательных программ                                                                           | Список респондентов указан в Приложении 1                |  |
| 11.00-11-55                                                                   | Обзор инфраструктуры                                                                                                            | Экспертная комиссия                                      |  |
| 12.00 - 12.55                                                                 | Обед                                                                                                                            | Экспертная комиссия                                      |  |
| 13.05 -14.10                                                                  | Интервью с работодателями всех образовательных программ                                                                         | Список респондентов указан в Приложении 1                |  |
| 14.10 -14.55                                                                  | Интервью с представителями доп. служб ( <u>при запросе комиссии</u> ) /                                                         |                                                          |  |
| 15.00 -17.00                                                                  | Закрытое обсуждение экспертной комиссии о результатах визита                                                                    | Экспертная комиссия                                      |  |
| 17.00 -17.40<br>Время может сдвинуться в зависимости от расположения комиссий | Обсуждение результатов визита экспертных комиссий Кластера 1, 2, 3, 4 с ректором и руководителями всех образовательных программ | Руководство вуза и руководители образовательных программ |  |

### *3-тиркеме. ОКУУ НАТЫЙЖАЛАРЫНЫН ТИЗМЕСИ*

**ОН-1 (Илимий изилдөөчүлүк):** Психология чөйрөсүндө илимий изилдөөлөрдү жүргүзүүгө, алардын жыйынтыктарын верификациялоого (талдоого) жана илимий коомчулукка академиялык форматта сунуштоого жөндөмдүү.

**ОН-2 (Практикалык диагностикалык):** Калктын ар кандай категориялары (анын ичинде ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген жактар жана өзгөчө кырдаалдарга кабылгандар) менен иштөөдө психодиагностиканын, психологиялык коррекциянын жана консультация берүүнүн усулдарын (методдорун) эркин өздөштүрөт жана колдоно билет.

**ОН-3 (Башкаруучулук):** Психологиялык кызматтардын ишмердүүлүгүн стратегиялык башкарууга, ошондой эле өнүктүрүү долбоорлорун жана программаларын иштеп чыгууга жана аларды практикалык ишке ашырууга (реализациялоого) жөндөмдүү.

#### *4-тиркеме. ЭКСПЕРТТИК КОМИССИЯНЫН МҮЧӨЛӨРҮ ТАРАБЫНАН ТАЛДАНГАН ДОКУМЕНТТЕРДИН ЖАНА ИШТЕРДИН ТИЗМЕСИ*

1. «Психология» билим берүү программасы боюнча өзүн-өзү баалоо отчету.
2. Психология адистиги боюнча мамлекеттик стандарт.
3. Штаттык график.
4. Психология адистиги боюнча ишке ашырылган жогорку кесиптик билим берүүнүн негизгинде билим берүү программасы.
5. Магистранттардын практика программалары.
6. 2025-2026-жылдарга кафедраны өнүктүрүү боюнча кафедранын отчету
7. Материалдык-техникалык базанын абалы тууралуу маалымдама.
8. Силлабустар
9. Магистрдик диссертациялар.
10. Элективдуу курстардын базасы.
11. Магистранттар учун колдонмо
12. Практикалардын программалары
13. Психология кафедрасынын ПОКтун өз билимин өркүндөтүү боюнча көрсөткөн документи
14. 2025-2026 жылына карата өз ара катышуунун графиги
15. Сабактарга катышуунун талдоосу
16. Окутуучулардын резюмелери
17. Мурунку озун озу балоо отчету.
18. Мурунку эксперттик комиссиянын корунтундусу жана сунуштары.
19. Мобилдуулук боюнча отчет
20. Аудиториялык фонддун, лабораториялардын жана компьютердик класстардын тизмеси.
21. Китепкана фондунун жана электрондук ресурстарга жеткиликтүүлүк тууралуу отчет.
22. Инклюзивдүү билим берүү шарттары тууралуу маалымат.
23. Кызыкдар тараптарды сурамжылоонун жыйынтыктары (үзүндү).
24. Академиялык кеңеш берүү жөнүндө жобо.
25. Сервис кызматтарынын ишмердүүлүгүн баалоо боюнча материалдар.
26. SWOT-анализ.
27. Кафедранын уюштуруу түзүмү тууралуу маалымат.
28. Магистранттардын илимий ишмердүүлүгү боюнча маалымат (сунушталган материалдардын негизинде).
29. Сабактарга катышуунун жана инфраструктураны көрүүнүн протоколдору ж.б.